

DECIZIE

02 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă
Judecătorii –Nicolae Clima, Ion Corolevschi
Iuliana Oprea, Iurie Șumcov

examinând recursurile declarate de Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL,
Drobot Serghei și avocatul Midrigan Pavel,

la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind declararea drept ilegal și anularea art.3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643 eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie, a încălcat prevederile art. 10 din CEDO, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012, a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător, acordarea unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea reputației de business și a celei profesionale prin retragerea ilegală, arbitrară, nefondată și nejustificată a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de către CEDO reclamantilor într-o asemenea situație în mărime de 500000 lei,

și cererea asociatului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., Drobot Serghei împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind declararea drept ilegal și anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643 eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, repararea prejudiciului moral cauzat și

încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei, cu titlu de compensații pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013

c o n s t a t ă

La data de 06 aprilie 2012 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a depus cerere în instanța de contencios administrativ împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului (CCA) privind declararea drept ilegal și anularea art. 3 din decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643 eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT.

În motivarea cererii, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a menționat, că conform deciziei nr. 34 din 29.03.2012, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat buletinele informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională la capitolul respectării prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova.

Pe lângă alte posturi de televiziune, a fost monitorizat și postul de televiziune cu acoperire națională NIT.

În baza monitorizării, a fost elaborat un Raport de monitorizare, care a fost prezentat spre examinare membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului la ședința din 05.04.2012.

În baza Raportului nominalizat, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a adoptat decizia nr. 42 din 05.04.2012.

Conform acestei decizii s-a constatat, că postul de televiziune NIT nu a respectat prevederile art. 7 alin. (2) și art. 7 alin. (4) lit. b) și c) din Codul audiovizualului, prin difuzarea unei informații în buletinele informative în cadrul emisiunii informativ-analitice „Curier” în perioadă 03.02.2012 – 09.02.2012.

Pentru aceste încălcări titularului de licența pentru postul de televiziune NIT – Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. i-a fost aplicată sancțiune sub formă de retragere a licenței de emisie.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a indicat că, decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 34 din 29.03.2012 cu privire la efectuarea monitorizării buletinelor informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Reclamantul a indicat, că decizia în cauză a intrat în vigoare la data de 31.03.2012, odată cu publicarea acesteia în Monitorul Oficial.

A invocat, că decizia nominalizată contravine prevederilor art. 9 al Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, astfel că anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei trebuia să fie adus la cunoștința părților interesate prin mijloacele indicate în același articol cu 15 zile lucrătoare înainte de

examinarea deciziei, iar la caz, anunțul a fost făcut la data de 29.03.2012, decizia însă a fost elaborată doar cu 4 zile lucrătoare înainte de termenul stabilit.

Reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a mai menționat, că prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012, bazată pe Raportul de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT au fost constatate o serie de derogări de la aceste prevederi ale Codului audiovizualului cu care nu este de acord.

Reclamantul a susținut, că concluziile Consiliului Coordonator al Audiovizualului expuse în decizia contestată sunt nejustificate și anume, că postul de televiziune NIT a încălcat grav prevederile art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului, conform căruia „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”. Susținerea vădită acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier” s-a manifestat prin conotația preponderent pozitivă, dar și prin invitarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune cu indicarea datelor, orei și locului desfășurării acestora (edițiile din 03.02.2012, 06.02.2012, 07.02.2012, 08.02.2012, 09.02.2012). Discriminarea oponentului politic al PCRM – AIE s-a manifestat prin conotația preponderent negativă și prin faptul, că din cele 41 de subiecte realizate în 5 ediții ale programului informativ „Curier”, 10 au reflectat acțiuni și 9 – declarații contra actualei guvernări, precum și prin difuzarea filmului propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii” în cadrul ediției de știri (03.02.2012). În material este acuzată actuala guvernare, prezentată în context denigrator și este deformat sensul realității.

Din aceeași sursă rezultă, că majoritatea subiectelor reflectă conflictul grav între AIE, aflat la guvernare și PCRM, poziția căruia s-a făcut resimțită în alocuțiunile directe ale reprezentanților partidului, dar și în alocuțiunile susținătorilor săi. Prin faptul că liderilor și simpatizanților AIE nu li s-a oferit posibilitatea de a-și exprima poziția, au fost încălcate prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului (în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict să se respecte principiul de informare din mai multe surse). Tendința s-a făcut resimțită pe parcursul întregii săptămâni supuse monitorizării, dar mai ales în trei subiecte: sondaje realizate ad-hoc pe străzile din orașele Hâncești, Strășeni și mun.Chișinău. Tema sondajelor fiind evaluarea situației în care se află țara și cauzelor care au adus la apariția multiplelor probleme cu care se confruntă, au fost prezentate doar opiniile simpatizanților PCRM, care au acuzat vehement actuala guvernare.

Reclamantul menționează, că afirmația CCA privitor la „susținerea vădită acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier” s-a manifestat prin conotația preponderant pozitivă...” nu corespunde realității și se resping prin datele din Raportul de monitorizare, care nu corespund în nici o măsură concluziilor acestuia

privind favorizarea unui partid, PCRM, din partea postului NIT TV, din contra, demonstrează că atitudinea radiodifuzorului față de PCRM în perioada de monitorizare a fost neutră.

În opinia reclamantului, nu corespund realității nici afirmațiile CCA expuse în decizia contestată, conform căreia „... precum și prin invitarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune, cu indicarea datei, orei și locului desfășurării acestora”. În sensul dat, nu s-a ținut cont, că în buletinele de știri s-a subliniat în mod intenționat, că anume opoziția guvernării (PCRM, CACD) îndeamnă populația la mitinguri, totodată, toată informația privind desfășurarea acestor manifestații, inclusiv data și timpul începerii este una de interes public și se află sub protecția prevederilor constituționale, iar faptul difuzării unei asemenea informații nu poate servi ca temei legal pentru sancționarea radiodifuzorului.

Reclamantul a mai invocat, că nu poate prezenta drept temei pentru sancționare nici afirmația CCA conform căreia „... discriminarea oponentului politic al PCRM, AIE, s-a manifestat prin conotația preponderent negativă și prin faptul, că din cele 41 de subiecte realizate în 5 ediții ale programului informativ „Curier”, 10 au reflectat acțiuni și 9 declarații contra actualei guvernări...”, întrucât difuzarea oricărei informații, care conține critică la adresa actualei guvernări, precum și a unor reprezentanți ai acesteia, indiferent de caracterul informației (ofensator, șocant, deranjator), precum și a gradului de exagerare sau provocare se încadrează atât în legislația națională – prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, cât și în jurisprudența CEDO.

În opinia reprezentantului reclamantului, nu este motivată nici concluzia CCA conform căreia „... și prin difuzarea filmului propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii” în cadrul ediției de știri din 03.02.2012. În material este acuzată actuala guvernare, prezentată în context denigrator și este deformat sensul realității...”, deoarece conform jurisprudenței CEDO, libertatea de exprimare protejează conținutul și forma informației exprimate, astfel, critica guvernării poate fi efectuată și prin derularea unui film de scurt metraj. Totodată, nu s-a motivat concluzia cum este deformat sensul realității în filmul menționat.

Reclamantul consideră, că caracterul defăimător al informației ce se conține în film ține de relații civile și nu administrative.

Cu privire la afirmația conținută în actul administrativ contestat, precum că „... majoritatea subiectelor reflectă conflictul grav dintre AIE, aflată la guvernare, și PCRM, poziția căruia s-a făcut resimțită atât în alocuțiunile directe ale reprezentanților partidului, cât și în alocuțiunile susținătorilor săi reclamantul consideră, că prin faptul că nu li s-a oferit posibilitatea de a-și exprima poziția, liderilor și simpatizanților AIE, au fost încălcate prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului (în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict să se respecte principiul de informare din mai multe surse). Tendința s-a făcut resimțită pe parcursul întregii săptămâni supuse monitorizării, dar mai ales în trei subiecte: sondaje realizate ad-hoc pe străzile din orașele Hâncești și Strășeni, și mun.Chișinău. Tema sondajelor fiind evaluarea situației în care se află țara și

cauzele care au condus la apariția multiplelor probleme cu care se confrunta, au fost prezentate doar opiniile simpatizanților PCRM, care au acuzat vehement actuala guvernare”.

Consideră, că la caz, nu sunt aplicabile prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, deoarece în perioada respectivă poate că exista un conflict politic între PCRM și AIE, dar nu pot fi tratați ca părți ale acestui conflict cetățenii de rând care au participat la sondajele din străzi și care și-au exprimat opinia referitor la situația din țară, sau problemele din țară, respectiv, opiniei acestora nu trebuie să li se contrapună opinia funcționarilor publici, a membrilor partidelor din AIE, sau a simpatizanților acestora.

Reclamantul consideră, că este lipsită de suport legal și afirmația CCA, menționată în decizia contestată, ca o derogare de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. b) din Codul audiovizualului conform căreia „... pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri”.

Astfel, în cadrul buletinului informativ „Curier” din data de 07.02.2012, ora 22:12:59, citatul din declarația consilierilor din fracțiunea comuniștilor a Consiliului orășenesc Căușeni (cum indică titrele expuse pe ecran) a fost prefătat de un comentariu-tertip: „Indignați de cinismul alianței, cer demisia guvernărilor incompetenți și consilierii orășenești din Căușeni”. În contextul dat se susține, că respectivul comentariu de introducere nu poate fi apreciat drept un tertip, deoarece este combinat cu precizarea, care se exprimă prin titrele expuse pe ecran, aceasta nu permite să se facă concluzia privind deformarea sensului realității astfel decât intenționat sau cu rea-credință.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. solicită declararea drept ilegală și anularea deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT.

Prin cererea de chemare în judecată suplimentară nr. 7092 din 13 iunie 2012 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a solicitat constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie, a încălcat prevederile art. 10 din CEDO, dar și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO (vol. I f.d. 113-118), invocând că decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului prezintă o încălcare vădită a art. 10 din CEDO.

A mai indicat, că sancțiunea aplicată nu este „prevăzută de lege”, nu urmărește un scop sau scopuri care sunt legitime conform paragrafului 2 al art. 10 din CEDO și nu este necesară într-o societate democratică pentru atingerea acestui scop sau scopuri, iar motivele invocate de autoritățile publice naționale nu sunt pertinente și suficiente.

A invocat, că aceste cauze reflectate de către postul de televiziune NIT au o conotație politică, acele emisii s-au referit la chestiuni politice cu privire la politica

externă și internă a Republicii Moldova, chestiuni cărora trebuie să li se acorde o protecție specială în temeiul articolului 10, iar retragerea licenței a constituit un mod de limitare a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniei.

Suplimentar, reclamantul a mai susținut, că retragerea licenței constituie o ingerință a Consiliului Coordonator al Audiovizualului în activitatea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. ce nu corespunde standardelor art. 10 al CEDO, totodată, sancțiunea aplicată – retragerea licenței - a fost una foarte drastică în raport cu încălcările constatate, fiind aplicată fără să fi fost aplicate anterior alte sancțiuni.

Consideră, că retragerea de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a licenței de emisie a constituit și o încălcare a dreptului său garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 al CEDO.

Reclamantul a invocat, că licență de emisie constituie un bun în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 al CEDO. Corespunzător, retragerea unei licențe pentru desfășurarea unei afaceri constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor, garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO (Tre Traktor Aktiebolag vs. Sweden, hotărâre din 07 iulie 1989, Seria A nr. 159, § 55 și Rosenzweig and Bonded Warehouses Ltd. vs. Poland, nr. 51728/99, § 48, 28 iulie 2005).

A mai indicat, că prin retragerea licenței a avut loc o ingerință în dreptul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. la respectarea bunurilor sale.

Reclamantul consideră, că în cazul dat ingerința nu a fost legală, deoarece retragerea licenței a avut loc arbitrar, fără respectarea excepțiilor stipulate în art. 10 din CEDO.

Suplimentar, a mai indicat, că ingerința nu a fost proporționată din cauza caracterului său excepțional și nejustificat de dur, care a ruinat întreaga activitate profesională a reclamantului, privând-o de toate veniturile posibile din activitatea în domeniul audiovizualului.

La data de 13 iunie 2012 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a mai depus o cerere suplimentară, înregistrată cu nr. 7093, prin care a solicitat constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător (vol. I f.d. 119-122).

În susținerea cererii suplimentare Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a pretins, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului a încălcat condițiile de retragere a licenței de întreprinzător.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a indicat, că au fost încălcate prevederile Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30.07.2001, Codului de procedură civilă și Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235-XVI din 20.07.2006, nu a fost respectată procedura prescrisă de retragere a licenței, deoarece, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu i-au fost înaintate prescripții, înlăturarea cărora ar fi dus la dispariția temeiurilor ce au condus la retragerea licenței.

Ulterior, prin cererea suplimentară nr. 4067 din 13 iunie 2012, privind completarea obiectului acțiunii, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a solicitat acordarea unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea

reputației de business și a celei profesionale, din cauza retragerii ilegale, arbitrar, nefondate și nejustificate a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de către CEDO reclamantilor într-o asemenea situație (vol. I f.d. 123-124).

În susținerea cererii suplimentare nr. 4067 din 13.06.2012 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a indicat, că prin retragerea licenței de emisie i s-a cauzat un prejudiciu considerabil în ceea ce privește reputația profesională, deoarece în actul administrativ, NIT este caracterizat direct drept un post de televiziune care este neobiectiv, acționează cu rea-credință, nu se conformează cerințelor legale și nici celor etice, distorsionează faptele, are ca unic scop denigrarea intenționată a imaginii subiecților politici etc.

A mai indicat și faptul, că reputația de business a Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. este grav afectată și de incapacitatea sa de a-și onora obligațiile contractuale și cele izvorâte din relațiile angajatorului cu salariații în urma sistării tuturor veniturilor, unica sursă a căroră pentru un post privat de televiziune fiind doar publicitatea în emisie, totodată, este în imposibilitate să-și planifice sau să-și continue activitatea sa.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a solicitat repararea prejudiciului cauzat ca rezultat al retragerii licenței.

La data de 08 octombrie 2012, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a înaintat cerere privind concretizarea mărimii pretențiilor, prin care a solicitat încasarea în beneficiul său a sumei de 500000 lei, cu titlu de satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat (vol. II f.d. 31-33).

În motivarea prezentei cereri, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a invocat lezarea reputației de business și a celei profesionale, în legătură cu faptul retragerii licenței nr. 42 din 05.04.2012.

Suplimentar, a indicat, că Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a depus cererea prealabilă nr. 54 din 05.04.2012, prin care a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului să reexamineze și să anuleze decizia nominalizată (vol. I f.d. 26-35).

Prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr.55 din 27.04.2012, cererea prealabilă a fost respinsă (vol. I f.d. 125).

La data de 18 ianuarie 2013, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a înaintat o cerere suplimentară, prin care a invocat noi temeiuri în susținerea ilegalității actului administrativ contestat.

Suplimentar la motivele invocate în cererea de chemare în judecată inițială, a indicat, că la data de 29.05.2012 au intrat în vigoare noile prevederi adoptate de Parlamentul țării, promulgate de Șeful statului și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prin care a fost amendat alin. (8) al art. 38 din Codul audiovizualului, iar alin. (10) al art. 38 din același act legislativ a fost abrogat.

În opinia reclamantului, executarea imediată, înainte de adresarea în instanță, a deciziilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind suspendarea și retragerea licenței contravine nu numai principiilor de bază referitoare la activitatea de întreprinzător, dar și garanțiilor constituționale privind dreptul de proprietate al fondatorilor instituțiilor audiovizualului și protecția

acesteia, consacrate în art. 46 din Constituție, reprezentând „o interferență în dreptul de a se bucura de proprietate, având în vedere efectul imediat al acestor decizii și drept urmare, împiedicarea titularului de a-și continua afacerea, precum și faptul că deținătorul licenței, în baza jurisprudenței CEDO, are o „speranță rezonabilă și legitimă în privința valabilității în timp a licenței și a posibilității de a continua să obțină beneficii din exercitarea unei activități în baza acestei licențe”. Singura autoritate care este în măsură, conform principiului democratic și constituțional al separației puterilor în stat să constate, că un anumit cetățean, sau orice entitate a încălcat grav legea, inclusiv prin exercitarea abuzivă a libertății de exprimare, este autoritatea judecătorească, care beneficiază de toate garanțiile de independență.

Reclamantul a invocat, că poziția exprimată a fost susținută de Curtea Constituțională a Republicii Moldova prin hotărârea nr. 17 din 06.12.2012 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27.07.2005. În lumina acestui dosar supus examinării la Curtea Constituțională, a fost constatată încălcarea prevederilor art. 46 din Constituție privind dreptul de proprietate și de protecție a acesteia și a prevederilor art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional al CEDO și prin conexiune, ale art. 32 din Constituție și art. 10 din CEDO.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. solicită anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie a încălcat prevederile art. 10 din CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător, acordarea unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea reputației de business și a celei profesionale din cauza retragerii ilegale, arbitrare, nefondate și nejustificate a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de CEDO într-o asemenea situație în mărime de 500000 lei.

La data de 22 iunie 2012 asociatul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. Drobot Serghei, a depus cerere în instanța de contencios administrativ împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei cu titlu de compensație pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012.

În motivarea acțiunii Drobot Serghei a indicat, că Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a fost fondată în anul 1996, genul de activitate, conform Statutului, fiind activitatea de radio și televiziune. Din anul 2007 deține licența pentru activitate în domeniul televiziunii, eliberată conform Legii audiovizualului din 03.10.1995 în urma unui concurs la frecvențele radio aparținând statului. Din anul 2008, în urma câștigării concursului pentru frecvențele radio de stat, a obținut din nou licența de emisie cu acoperire națională seria AA nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată conform Codului audiovizualului din 27.07.2006 pe un termen de 7 ani, până la data de 07.05.2015.

Drobot Serghei a mai indicat, că este jurnalist-profesionist, asociat al Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. din anul 2002 și deține o parte socială în valoare de 537429 lei, ce constituie 4,22% din capitalul social al Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

A invocat, că a investit mai multe surse financiare proprii pentru dezvoltarea și prosperarea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

Suplimentar, a indicat și faptul, că asociații au respectat autonomia profesională a echipei jurnaliștilor de la NIT și nu au influențat politica editorială a postului de televiziune, care s-a poziționat ca un post de televiziune care se ocupă preponderent cu critica obiectivă a statului și a autorităților publice, fără a favoriza vre-un partid sau vre-o mișcare politică. Totodată, această politică editorială i-a adus Societății mai multe sancțiuni din partea Consiliului Coordonator al Audiovizualului în perioada anilor 2009 – 2011.

Reclamantul Drobot Serghei a mai indicat, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului eronat a aplicat Legea și a retras licența, deoarece nu au fost epuizate celelalte sancțiuni pasibile de a-i fi aplicate Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru încălcările depistate.

A invocat, că și el personal, în calitate de asociat, a avut de suferit în urma adoptării deciziei nr. 42 din 05.04.2012.

A menționat, că timpul de antenă și radiodifuzărilor utilizat pentru publicitate sau teleshopping constituie produsul comercial al acestora și este unicul pe care-l poate propune un post privat de televiziune, fiind unica sursă de venit pentru Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., iar retragerea licenței va duce iminent la insolabilitatea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., ceea ce îi creează o stare de stres și incertitudine, care la rândul său, duce la provocarea unor suferințe psihice și fizice.

Cu referire la ilegalitatea deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012, reclamantul Drobot Serghei a invocat temeuri similare cu cele invocate de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

Suplimentar, reclamantul Drobot Serghei a indicat, că a depus cererea prealabilă din 27.04.2012, prin care a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului să reexamineze și să anuleze decizia nominalizată (vol. I f.d. 240-252).

Prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr.74 din 23.05.2012 cererea a fost respinsă (vol. I f.d. 253).

Prin încheierea instanței de contencios administrativ a Curții de Apel Chișinău nr. 3-948/12 din 24.09.2012, cauzele la cererile Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea actului administrativ și cererea lui Drobot Serghei împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea actului administrativ au fost conexe într-o singură procedură (vol. I f.d. 219-220).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013 s-au respins ca neîntemeiate cererile Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie a încălcat prevederile art. 10 din CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător, acordarea unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea reputației de business și a celei profesionale din cauza retragerii ilegale, arbitrar, nefondate și nejustificate a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de CEDO reclamantilor într-o asemenea situație în mărime de 500000 lei.

S-a respins ca neîntemeiată cererea asociatului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. Drobot Serghei împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643, eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei cu titlu de compensație pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012.

La data de 11 martie 2013 Drobot Serghei și avocatul Midrigan Pavel au declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cerințelor, încasarea din contul Consiliului Coordonator al Audiovizualului cheltuielile de judecată pentru serviciile avocatului - 3000 de lei pentru instanța de fond și 3000 de lei pentru instanța de recurs.

În motivarea recursului au invocat, că prima instanță eronat a aplicat normele de drept material, prin hotărârea contestată lui Drobot Serghei i-a fost încălcat dreptul de proprietate, garantat prin Articolul 1 al Protocolului nr.1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, dar și dreptul la libertatea de exprimare.

La data de 14 martie 2013 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a declarat recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, cu pronunțarea unei noi hotărîri privind admiterea cererii de chemare în judecată a Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. către Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

În motivarea recursului a invocat, că la examinarea litigiului prima instanță nu a ținut cont de caracterul sancțiunii aplicate (retragerea licenței de întreprinzător), nu a luat în considerare, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu a respectat procedura stabilită de retragere a licenței, prima instanță nu a respectat termenul prevăzut de Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, a interpretat în mod eronat legea, a apreciat probele în mod arbitrar, nu a luat în considerare probele anexate la materialele dosarului care au importanță pentru examinarea pricinii în fond, a încălcat prevederile art. art. 6, 10 ale CEDO și art. 1 al Protocolului 1 la Convenție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Cu certitudine s-a constatat, că Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a fost fondată în anul 1996 și deținea licența de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008, care i-a fost eliberată pe un termen de 7 ani până la data de 07.05.2015.

Potrivit condițiilor licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008, pct. 3.1 lit. a) eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „NIT”, titularul licenței era obligat să-și desfășoare activitatea în condițiile respectării Codului audiovizualului, iar conform pct. 3.1 lit. e) – să-și desfășoare activitatea în condițiile respectării dreptului la informare completă, veridică și operativă în spiritul prevederilor constituționale, precum și a pluralismului de opinii.

În cadrul ședinței publice din 29.03.2012, prin decizia nr. 34 (art. 2), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis efectuarea unei monitorizări tematice a buletinelor informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională și ale postului de radio „Vocea Basarabiei” la capitolul respectării prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului.

În baza monitorizării efectuate, a fost elaborat Raportul de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT, care la data de 02.04.2012, prin scrisoarea nr. 201, a fost expediat pentru informare Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

Prin același raport recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a fost informat despre faptul, că rezultatele monitorizării vor fi examinate în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din data de 05.04.2012 (vol. I f.d. 18).

Conform art. 37 alin. (1), art. 40 alin. (1) lit. a), b), d), art. 41 alin. (1) lit. a) Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 au fost monitorizate principalele buletine informative ale postului de radio Vocea Basarabiei („Știri” – ora de difuzare 18:00) și ale posturilor de televiziune Moldova -1 („Mesager” – ora de difuzare 19:00); Prime („Primele știri” – ora de difuzare 21:00); EURO-TV CHIȘINĂU („Știri” – ora de difuzare 20:30); NIT („Curier” – ora de difuzare 22:00); 2 Plus („Reporter” – ora de difuzare 19:00).

Monitorizarea s-a desfășurat pentru posturile „EURO-TV CHIȘINĂU”, „NIT” și „Vocea Basarabiei” – în perioada 03 – 09 februarie 2012, și pentru posturile „Moldova 1”, „Prime” și „2 Plus” – în perioada 27 februarie – 4 martie 2012.

Raportul de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT a fost prezentat spre examinare membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului la ședința din 05.04.2012.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Posturile de televiziune „Moldova 1”, „Prime”, „EURO-TV CHIȘINĂU”, „2 Plus” și postul de radio „Vocea Basarabiei” au prezentat știri cu o structură echilibrată, au respectat principiul de informare din mai multe surse în cazul subiectelor conflictuale difuzate în cadrul emisiunilor informative.

Cel mai mare volum de subiecte politice, care a promovat deschis poziția unui singur partid (PCRM) și a unui singur lider politic (V. Voronin) a fost difuzat de către „NIT”. Deși postul în cauză a oferit spațiu considerabil reflectării reprezentanților alianței de guvernare, aceștia au fost constant prezentați în context negativ, într-o manieră denigratoare, fără a fi expusă poziția și opinia lor.

În același timp, postul de televiziune „NIT” a promovat limbajul jurnalistic agresiv, deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și de asemenea, a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în vederea distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți subiecți, fapte care au prezentat derogări de la prevederile art. 7 din Codul audiovizualului.

Astfel, Postul de televiziune „NIT” a încălcat prevederile art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului, conform căruia, acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiasi gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice, fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare.

Favorizarea vădită acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier” s-a manifestat printr-o conotație preponderent pozitivă, precum și prin invitarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune, cu indicarea datei, orei și locului desfășurării acestora (edițiile din 03.02.2012 (ora 22:25;

22:44); 06.02.2012 (ora 22:14); 07.02.2012 (ora 22:03); 08.02.2012 (ora 22:09; 22:13); 09.02.2012 (ora 22:14; 22:35). Totodată, din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ „Curier” (ora 22:00) din perioada monitorizată (03.02.2012 – 09.02.2012), AIE a avut o pondere de 46 % (1 oră 32 min. 29 sec.) de reflectare în știri doar în context negativ, iar PCRM – 20 % doar în context neutru și pozitiv. De asemenea, V. Voronin (PCRM) a avut o pondere de 55 % din volumul total al reflectării liderilor politici în știri, doar în context neutru și pozitiv, iar M. Lupu și V. Filat – 30 %, și, respectiv, 4 %, doar în context negativ. Astfel, postul în cauză reflectă în exclusivitate punctul de vedere al unui singur partid – PCRM, făcând partizanat politic deschis în favoarea acestuia.

Totodată, în cadrul emisiunilor informative ale postului NIT, difuzate în perioada monitorizată, au fost reflectate doar 3 partide și mișcări politice: PCRM, AIE și CACD (Comitetul pentru Apărarea Constituției și Democrației).

Majoritatea subiectelor reflectă conflictul dintre AIE, aflată la guvernare și PCRM, a cărui poziție s-a făcut resimțită în alocuțiunile directe ale reprezentanților partidului, dar și în cele ale susținătorilor săi.

Prin faptul, că liderilor și simpatizanților AIE nu le-a fost oferită posibilitatea de a-și exprima poziția au fost încălcate prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, conform căruia, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse.

Această tendință s-a făcut resimțită pe parcursul întregii săptămâni supuse monitorizării, dar mai ales, în cadrul a 3 subiecte-sondaje realizate ad-hoc pe străzile din orașele Hâncești (ediția din 06.02.2012 – 22:24), Strășeni (ediția din 07.02.2012 – 22:09) și mun. Chișinău (ediția din 08.02.2012 – 22:10). Tema sondajelor fiind evaluarea situației în care se află țara și a cauzelor care au dus la apariția multiplelor probleme cu care se confruntă populația și în aceste cazuri au fost prezentate doar opiniile simpatizanților PCRM, care au acuzat vehement actuala guvernare, fără a prezenta și poziția acestora din urmă față de subiectele abordate.

S-au constatat derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. a) din Codul audiovizualului, care prevede, că pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât informația care compune știrea să fie veridică.

Postul de televiziune „NIT” a difuzat multiple subiecte despre organizarea unor manifestații de protest împotriva actualei guvernări desfășurate în diverse localități din țară, acțiuni soldate cu adoptarea unor declarații anti-AIE (03.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:14; 22:15; 22:16; 22:17; 06.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:21; 22:22; 22:23; 07.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:13; 22:14; 08.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:19; 22:20; 22:21; și pe data de 09.02.2012 – în segmentele de timp: 22:15; 22:17; 22:29).

Referințele la acestea s-au efectuat prin expunerea în titre și/sau în lectură de după cadru a unor citate din textele declarațiilor, fără a fi arătate imaginile actelor propriu-zise și prezentarea dovezilor în acest sens.

De asemenea, s-au constatat derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. b) din Codul audiovizualului, care stipulează, că pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel, încât să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri.

Astfel, în cadrul buletinului informativ „Curier” din data de 07.02.2012, ora 22:12:59, citatul din declarația consilierilor din fracțiunea comuniștilor a Consiliului orașenesc Căușeni (cum indică titrele expuse pe ecran) a fost prefațat de un comentariu-tertip: „Indignați de cinismul alianței, cer demisia guvernanților incompetenți și consilierii orășenești din Căușeni”.

De asemenea, în cadrul ediției de știri din data de 03 februarie curent (ora 22:30:29) a fost difuzat clipul propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii”.

În material este acuzată actuala guvernare, prezentată în context denigrator, cu utilizarea imaginilor și tertipurilor de montaj fiind, astfel, denaturat sensul realității.

În același timp, derogările constatate cad sub incidența art. 10 alin. (5) din Codul audiovizualului, care stipulează că radiodifuzorii sunt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizând libera formare a opiniilor.

În baza Raportului de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului, în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT a fost adoptată decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012, care a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 70-71 (4108-4109) din 06.04.2012 (vol. I f.d. 25).

Conform art. 3 al acestei decizii, postul de televiziune „NIT” a fost sancționat cu retragerea licenței pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 alin. (1), (2), (3) și (4) lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului și a condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008, pct. 3.1 lit. a)”.

DREPTUL PERTINENT:

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 32

Libertatea opiniei și a exprimării

(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederile relevante ale Codului audiovizualului al RM nr. 260-XVI din 27.10.2006 sunt:

Articolul 7

Echilibrul și pluralismul politico-social

(1) În spiritul respectării libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului, prin transmisia și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului.

(2) Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și

mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare.

(3) Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial. Concepțiile radiodifuzorilor privind reflectarea campaniilor electorale se aprobă de Consiliul Coordonator al Audiovizualului și sunt prezentate Comisiei Electorale Centrale, în strictă concordanță cu legislația în vigoare.

(4) Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât:

- a) informația care compune știrea să fie veridică;
- b) să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri;
- c) în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse.

(5) Pentru a proteja pluralismul și diversitatea politică, socială și culturală, concentrarea proprietății este limitată la dimensiuni care să asigure eficiența economică, dar care să nu genereze apariția de poziții dominante în formarea opiniei publice.

Articolul 27

Retragerea licenței de emisie

(1) Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate retrage licența de emisie doar în cazul în care:

- a) titularul nu îndeplinește sistematic condițiile specificate în licență;
- b) titularul încalcă exigențele prezentului cod;
- c) titularul a prezentat informații false pentru a obține licența;
- d) titularul nu începe difuzarea serviciului de programe de cel mult un an de la data eliberării licenței;
- e) titularul a încetat să difuzeze serviciul de programe pentru care i s-a acordat licență mai mult de 45 de zile din cauze de natură tehnică și mai mult de 72 de ore din orice alte cauze;
- f) sunt încălcate normele privind regimul proprietății în audiovizual;
- g) este retrasă licența tehnică;
- h) titularul depune cerere în acest sens.

(2) Consiliul Coordonator al Audiovizualului aplică retragerea licenței de emisie, în conformitate cu procedura și cu modul stabilite de prezentul cod și de alte acte legislative, doar după ce a epuizat celelalte modalități de sancționare prevăzute la art. 38.

Articolul 37

Activitatea de supraveghere și control

(1) Consiliul Coordonator al Audiovizualului supraveghează aplicarea și respectarea prevederilor prezentului cod.

(2) În exercitarea atribuțiilor de supraveghere, Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate solicita radiodifuzorilor sau distribuitorilor de servicii informațiile necesare, precizând temeiul legal și scopul solicitării, poate stabili termenul de furnizare a acestor informații, în limitele și în modul stabilite de prezentul cod.

(3) Controlul se exercită:

a) din oficiu;

b) la cererea unei autorități publice;

c) ca urmare a plângerii depuse de o persoană fizică sau juridică afectată în mod direct prin încălcarea prevederilor legale.

(4) Consiliul Coordonator al Audiovizualului va investiga, în termen de 15 zile din data sesizării, cererile și plângerile depuse. Rezultatele controlului și, după caz, decizia de aplicare a sancțiunii se publică pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Articolul 38

Sancțiuni

(1) Pentru încălcarea normelor legale de către radiodifuzori, se aplică una din următoarele sancțiuni:

a) avertizare publică;

b) retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă;

c) amendă;

d) suspendare a licenței de emisie pentru o anumită perioadă;

e) retragere a licenței de emisie.

(2) În sensul prezentului cod, sunt contravenții:

a) difuzarea serviciilor de programe fără licență de emisie sau fără autorizație de retransmisie;

b) transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor licenței de emisie;

c) modificarea radicală și neautorizată a serviciului de programe în a cărei bază radiodifuzorul a obținut licență de emisie;

d) difuzarea unui serviciu de programe în afara zonei de acoperire specificate în licența de emisie;

e) retransmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor art. 28–30;

f) transmisia serviciilor de programe care, în consecință, conduce la încălcarea prevederilor art. 6, art. 7 alin. (2)–(4), art. 10 alin. (1) și (5), art. 11 alin. (2)–(8), art. 17;

g) difuzarea pe o altă frecvență sau nerespectarea datelor tehnice, a zonei sau a parametrilor tehnici prevăzuți în licența de emisie și în licența tehnică;

h) încălcarea prevederilor legale cu privire la condițiile de difuzare a publicității și teleshopping-ului, expuse în art. 19 alin. (5), (10)-(12) și (14), art. 19¹, art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (7) și (8);

i) nerespectarea prevederilor legale privind acordarea dreptului la replică, rectificare și la remedii echivalente;

j) utilizarea ilegală a semnalelor și siglei unui alt radiodifuzor;

k) nerespectarea prevederilor privind regimul juridic al proprietății în domeniul audiovizualului.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică gradual, după cum urmează:

a) avertizare, emisă de Consiliul Coordonator al Audiovizualului și publicată pe pagina web, în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii încalcă prevederile prezentului cod sau deciziile cu caracter normativ ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului;

b) amendă de la 100 la 300 de salarii minime în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu intră în legalitate în termenul și în condițiile stabilite în avertizare sau încalcă repetat aceste prevederi;

c) celelalte sancțiuni prevăzute în prezentul cod, aplicate gradual de Consiliul Coordonator al Audiovizualului în cazul în care, după aplicarea amenzii, radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu reîntră în legalitate.

(4) Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate emite decizie cu privire la contravenția administrativă, poate aplica o sancțiune administrativă sau poate remite materialele în instanță pentru intentarea de cauză penală.

(5) Licența de emisie se retrage în condițiile art. 27 doar în caz de încălcare gravă și repetată a prevederilor prezentului cod.

(6) În perioada de reabilitare, prevăzută în avertizare, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va contribui plenar la intrarea în legalitate a radiodifuzorului vizat.

(7) Consiliul Coordonator al Audiovizualului va informa radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii despre orice investigație care îl privește, despre învinuirile ce i se aduc și îi va crea posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața consiliului.

(8) Decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea oricărei sancțiuni va fi motivată, devenind executorie de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizați prin scrisoare recomandată, cu publicarea ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a organului emitent.

Notă: Se declară neconstituționale prevederile alin. (8) al art. 38, în partea referitoare la devenirea executorie a deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea sancțiunilor de suspendare a licenței de emisie pentru o anumită perioadă sau de retragere a licenței de emisie de la data adoptării și aducerii la cunoștință radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizați prin scrisoare recomandată, conform [Hot. Curții Constituționale nr. 17 din 06.12.2012](#), în vigoare 06.12.2012.

(9) Orice decizie a Consiliului Coordonator al Audiovizualului de aplicare a unei sancțiuni poate fi contestată în instanță de judecată de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii sancționat.

[Art. 38 completat prin [Legea nr. 165 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art. 38 modificat prin [Legea nr. 84 din 13.04.2012](#), în vigoare 29.05.2012]

Articolul 39

Statutul Consiliului Coordonator al Audiovizualului

(1) Consiliul Coordonator al Audiovizualului este autoritate publică autonomă.

(2) Consiliul Coordonator al Audiovizualului este reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea prezentului cod, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

(3) Consiliul Coordonator al Audiovizualului are statut de persoană juridică de drept public cu toate atributele unei astfel de persoane.

(4) Consiliul Coordonator al Audiovizualului este consultat în procesul de definire a poziției Republicii Moldova și poate participa, prin reprezentanți, la negocierile internaționale cu privire la domeniul audiovizualului.

Articolul 40

Atribuțiile Consiliului Coordonator al Audiovizualului

(1) Consiliul Coordonator al Audiovizualului exercită următoarele atribuții:

a) supraveghează respectarea modului în care radiodifuzorii publici și radiodifuzorii privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile și cu respectarea prevederilor legale;

b) supraveghează corectitudinea conținutului programelor oferite de radiodifuzori, numai după comunicarea audiovizuală a acestor programe;

c) adoptă concepția de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile parlamentare, alegerile locale generale și referendumurile republicane, prezintă Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzorii naționali, în conformitate cu prevederile [Codului electoral](#);

d) monitorizează, în condițiile alin. (1) lit. b), conținutul serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie;

e) oferă avizul referitor la Caietul de sarcini al radiodifuzorului public;

f) adoptă codul de conduită al radiodifuzorilor în vederea conceperii și comunicării audiovizuale a serviciilor de programe în conformitate cu prezentul cod și standardele europene;

g) sesizează Consiliul de Observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” asupra devierilor serviciilor de programe de la rigorile prevăzute în licența de emisie;

h) aprobă regulile de audit intern ale radiodifuzorilor publici;

i) la propunerea Consiliului de Observatori, decide referitor la instituirea, reorganizarea sau încetarea activităților subdiviziunilor radiodifuzorului public național;

j) stabilește condițiile, criteriile și procedura de acordare a licențelor de emisie;

k) stabilește procedura de acordare a autorizației de retransmisie;

l) eliberează licențe de emisie și autorizații de retransmisie a serviciilor de programe;

m) emite decizii cu caracter de norme de reglementare în vederea exercitării atribuțiilor sale prevăzute în prezentul cod.

(2) Instrucțiunile și recomandările emise de Consiliul Coordonator al Audiovizualului se fac publice prin plasarea lor pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului și prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului adoptă decizii obligatorii, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția deciziilor prevăzute la art. 38 alin. (8).

(4) Toate deciziile Consiliului Coordonator al Audiovizualului sunt motivate. Deciziile, inclusiv motivarea, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web.

(5) Deciziile Consiliului Coordonator al Audiovizualului pot fi contestate în instanță de contencios administrativ de către orice persoană care se consideră prejudiciată de acestea.

[Art. 40 completat prin [Legea nr. 84 din 13.04.2012](#), în vigoare 29.05.2012]

[Art. 40 modificat prin [Legea nr. 216 din 17.09.2010](#), în vigoare 01.10.2010]

[Art. 40 completat prin [Legea nr. 280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 30.05.2008]

Articolul 41

Obligațiile Consiliului Coordonator al Audiovizualului

(1) În calitate de garant al apărării interesului public în domeniul comunicării audiovizuale pe principii democratice și a drepturilor consumatorului de programe, Consiliul Coordonator al Audiovizualului este obligat să asigure:

a) supravegherea respectării exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova;

b) încurajarea liberei concurențe;

c) un raport echilibrat între serviciile de programe oferite de radiodifuzorii naționali și cele oferite de radiodifuzorii locali și regionali;

d) protejarea demnității umane și protejarea minorilor;

- e) protejarea spațiului informațional, patrimoniului lingvistic și cultural-național, inclusiv a culturii și limbilor minorităților naționale;
- f) transparența mijloacelor de informare în masă din domeniul audiovizualului;
- g) transparența activității proprii.

Prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010:

Articolul 3

Libertatea de exprimare

(1) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei.

(2) Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.

(3) Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

(4) Restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

(4¹) În condițiile alin. (3) se interzice propagarea și/sau utilizarea în scopuri politice a simbolurilor regimului comunist totalitar (secera și ciocanul și orice suport cu aceste simboluri), precum și promovarea ideologiilor totalitare, acțiuni care se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) Garanțiile privind libertatea de exprimare nu se extind asupra discursurilor care incită la ură sau la violență.

[Art. 3 completat prin [Legea nr. 192 din 12.07.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

Articolul 4

Libertatea de exprimare a mass-mediei

(1) Statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspândească informații de interes public decât în condițiile legii.

(2) Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public.

(3) Pe lângă garanțiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite și un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiția să nu se denatureze esența faptelor.

Articolul 5

Interzicerea cenzurii în mass-media

(1) Independența editorială a mass-mediei este recunoscută și garantată de lege. Cenzura este interzisă.

(2) Se interzice ingerința în activitatea editorială a mass-mediei, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. În cazul în care ingerința este prevăzută de lege, ea urmează a fi interpretată limitativ.

(3) Nu se admite crearea de autorități publice pentru controlul prealabil al informației care urmează a fi răspândită de mass-media.

(4) Nu constituie cenzură obligația impusă de instanța de judecată prin hotărâre definitivă de a răspândi sau de a nu răspândi o informație, precum și obligația impusă prin lege de a răspândi o anumită informație.

(5) Cenzura în mass-media publică, precum și împiedicarea ilegală intenționată a activității mass-mediei, atrage răspundere penală.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298 din 24.07.1997.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 10

Libertatea de exprimare

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea

națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Articolul 1

Protecția proprietății (Protocolul nr. 1 adițional la CEDO)

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că prima instanță corect a respins cerințele recurenților.

Conform art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ, respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Articolul 1 alin. (2) aceeași Lege prevede, că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Articolul 26 Legea nominalizată stabilește temeiurile de anulare a actului administrativ: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Intimatul, Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA), căruia conform Legii contenciosului administrativ, art. 24, alin. (3), îi revine sarcina probațiunii, prin probe concludente, pertinente și utile a demonstrat legalitatea actului administrativ contestat.

Faptul încălcări legii materiale, încălcări de competență sau de procedură din partea CCA nu au avut loc la adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012.

Prin Decizia CCA nr. 42 din 05.04.2012 a fost dispusă retragerea Licenței de emisie seria AMMII, nr. 014643 din 07.05.2008, eliberată recurentului, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., pentru postul de televiziune „NIT”, în conformitate cu art. 27, alin. (1), lit. a), b), alin. (2) și art. 38, alin. (1), lit. e), alin. (2), lit. b), f), alin. (3) din Codul audiovizualului, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin. (1), (2) și (4), lit. a), b) și c) și art. 10, alin. (5) din Codul audiovizualului și pct. 3.1, lit. a) și e) a condițiilor Licenței de emisie

Materialul probatoriu administrat în procesul examinării cauzei cu certitudine certifică faptul că, intimatul CCA a adoptat decizia în conformitate cu prevederile art. art. 7, 10, 37, 38, 40 ale Codului audiovizualului și art. art. 4, 5, 7, 8, 34 ale Statutului CCA și cu respectarea competenței stabilite de art. art. 37, 40 ale Codului audiovizualului.

Monitorizarea a fost dispusă legal prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 34 din 29.03.2012 cu privire la efectuarea monitorizării buletinelor informative ale posturilor de televiziune cu acoperire națională în conformitate cu prevederile art. 40, alin. (1), lit. d) al Codului audiovizualului, conform căruia una dintre atribuțiile CCA este monitorizarea, în condițiile alin. (1), lit. b), a conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori Consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie.

Norma art. 38, alin. (2), lit. f) din Cod prevede, că în sensul prezentului cod, sunt contravenții transmisia serviciilor de programe care, în consecință, conduce la încălcarea prevederilor art. 6, art. 7 alin. (2)-(4), art. 10 alin. (1) și (5), art. 11 alin. (2)-(8), art. 17.

Conform art. 34 lit. a), b) și e) al Statutului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.433-XVI din 28.12.2006, direcția monitorizare îndeplinește următoarele atribuții: monitorizează conținutul programelor operatorilor de radiodifuziune și de televiziune, respectarea grilelor de program înscrise în caietele de sarcini ale deținătorilor de licențe de emisie, respectarea legislației și a reglementărilor în domeniul audiovizualului; monitorizează programele posturilor de televiziune și de radio pentru perioade determinate, corelând rezultatele monitorizării cu prevederile din caietele de sarcini din legislația în domeniu, în vederea prezentării Consiliului de rapoarte specifice cuprinzând analize ale rezultatelor monitorizării conținutului programelor audiovizuale; întocmește rapoarte de monitorizare a programelor de televiziune și de radio și le prezintă în ședințele Consiliului.

Potrivit prevederilor art. 38, alin. (7) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va informa radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii despre orice investigație care îl privește, despre învinuirile ce i se aduc și îi va crea posibilitatea de a-și prezenta cazul în fața consiliului.

Raportând norma art.38, alin.(7) al Codului audiovizualului la circumstanțele de fapt ale cauzei, prima instanță corect a constatat respectarea normei de către CCA, care la data de 02.04.2012, prin scrisoarea nr. 201, a expediat Raportul de monitorizare pentru informare Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. și ultima a fost informată despre faptul, că rezultatele monitorizării vor fi examinate în cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din data de 05.04.2012 (vol. I f.d. 18).

Astfel, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a transmis Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. Raportul de monitorizare, l-a anunțat din timp unde, la ce

dată și la ce oră va avea loc ședința Consiliului Coordonator al Audiovizualului la care va fi examinat raportul.

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței publice din 05.04.2012, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., Dumitru Bezobrazov a fost prezent, și-a expus părerea și a răspuns la întrebările membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului, nefiindu-i îngăduit dreptul la apărare și la opinie.

Astfel, recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a avut suficient timp pentru a lua cunoștință de prevederile Raportului nominalizat, a contesta temeinicia și legalitatea acestuia, iar în caz că avea nevoie de timp suplimentar pentru a se pregăti, de a solicita termen pentru a se pregăti, însă acesta nu și-a realizat acest drept și nu a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru a lua cunoștință de Raportul de monitorizare, sau de a prezenta anumite înscrisuri, explicații suplimentare.

Prin urmare, legalitatea Raportului este incontestabilă, iar recurentul, în asemenea condiții, nu mai poate invoca încălcarea drepturilor sale prin neacordarea timpului suficient pentru pregătire.

Este constatat faptul, că în cadrul ședinței publice din 05.04.2012, însuși reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a dat o apreciere pozitivă Raportului de monitorizare efectuat de Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

Astfel, Dumitru Bezobrazov, reprezentant al Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., a declarat în cadrul ședinței CCA din 05.04.2012: „Stimați membri ai Consiliului, în primul rând, poate sună paradoxal, dar ne place acest raport ca monitorizare”.

Faptul dat reiese din pag. 13 a procesului-verbal nr. 7 al ședinței Consiliului Coordonator al Audiovizualului (vol. I f.d. 143-154).

Cele relatate denotă clar faptul, că reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. în cadrul ședinței publice din 05.04.2012 a fost de acord cu concluziile expuse în raportul de monitorizare conform cărora: „Cel mai mare volum de subiecte politice, care a promovat deschis poziția unui singur partid (PCRM) și a unui singur lider politic (V. Voronin) a fost difuzat de către „NIT”.

Deși postul în cauză a oferit spațiu considerabil reflectării reprezentanților alianței de guvernare, aceștia au fost constant prezentați doar în context negativ, într-o manieră denigratoare, fără a fi prezentată poziția și opinia lor.

Astfel, postul în cauză reflectă în exclusivitate punctul de vedere al unui singur partid, PCRM, făcând partizanat politic deschis în favoarea acestuia.

De asemenea, s-a constatat, că postul de televiziune „NIT” a promovat limbajul jurnalistic agresiv, deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în scopul distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți subiecți, fapte care au prezentat derogări de la prevederile art. 7 din Codul audiovizualului.

Anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei trebuia să fie adus la cunoștință părților interesate prin mijloacele indicate în același articol cu 15 zile lucrătoare înainte de examinarea deciziei.

La caz, anunțul a fost făcut la data de 29.03.2012, iar decizia de bază a fost elaborată doar cu 4 zile lucrătoare mai târziu.

Legalitatea deciziei nr. 34 din 29.03.2012 nu a fost contestată de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., nu a fost declarată ilegală și anulată de către o instanță judecătorească competentă astfel, aceasta continuă să producă efecte juridice.

Mai mult ca atât, legalitatea deciziei nr. 34 din 29.03.2012 nu constituie obiectul prezentului litigiu.

La adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 privind sancționarea postului „NIT” au fost respectate toate normele de drept materiale și de procedură.

Decizia nr. 42 din 05.04.2012 privind sancționarea postului „NIT” a fost adoptată cu respectarea atribuțiilor principale ale CCA consfințite în art. 40 alin. (1) lit.d) din Codul audiovizualului, care prevede, că Consiliul monitorizează, în condițiile alin. (1) lit. b) conținutul serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie.

Articolul 40 alin. (3) din Codul audiovizualului stabilește, că în exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului adoptă decizii obligatorii, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Decizia CCA nr. 42 din 05.04.2012 contestată de recurenți a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 70-71 din 06.04.2012.

Concomitent se atestă și respectarea procedurii și competenței din partea CCA la adoptarea Deciziei nr. 42 din 05.04.2012.

Astfel, art. 37 și art. 38 Codul audiovizualului acordă CCA dreptul de a aplica sancțiuni față de radiodifuzorii care încalcă prevederile legislației în vigoare:

Art. 37 alin. (1) și (3) lit. a) Codul audiovizualului prevede, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului supraveghează aplicarea și respectarea prevederilor prezentului cod. Controlul se exercită din oficiu.

Conform art. 38 alin. (1), (2), (3) și (4) Codul audiovizualului, pentru încălcarea normelor legale de către radiodifuzori, se aplică una din următoarele sancțiuni:

- a) avertizare publică;
- b) retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă;
- c) amendă;
- d) suspendarea licenței de emisie pentru o anumită perioadă;
- e) retragerea licenței de emisie.

În sensul prezentului cod, sunt contravenții:

- b) transmisia serviciilor de programe cu încălcarea prevederilor licenței de emisie;

f) transmisia serviciilor de programe care, în consecință, conduce la încălcarea prevederilor art. 6, art. 7 alin. (2)-(4), art. 10 alin. (1) și (5), art. 11 alin. (2)-(8), art. 17.

Sanctiunile prevăzute la alin. (1) se aplică gradual, după cum urmează:

a) avertizare, emisă de Consiliul Coordonator al Audiovizualului și publicată pe pagina web, în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii încalcă prevederile prezentului cod sau deciziile cu caracter normativ ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului;

b) amendă de la 100 la 300 de salarii minime în cazul în care radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu intră în legalitate în termenul și în condițiile stabilite în avertizare sau încalcă repetat aceste prevederi;

c) celelalte sancțiuni prevăzute în prezentul cod, aplicate gradual de Consiliul Coordonator al Audiovizualului în cazul în care, după aplicarea amenzii, radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii nu reintră în legalitate.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate emite decizie cu privire la contravenția administrativă, poate aplica o sancțiune administrativă sau poate remite materialele în instanță pentru intentarea cauzei penale.

Materialele cauzei mai atestă și faptul, că în cadrul ședinței publice din 05.04.2012, membrii CCA au motivat și argumentat decizia adoptată, concluzie ce rezultă din procesul-verbal al ședinței publice, fiind expuse în conținutul procesului în detaliu opiniile membrilor CCA.

Astfel, membrii CCA au relatat:

- **M. Pocaznoi:** Ei trebuie nu doar să fie criticați, trebuie să fie informați cetățenii. Misiunea unui post de televiziune nu este de a critica doar, dar de a informa obiectiv. În situația de față vedem, că într-adevăr, AIE i s-a acordat timp maxim de emisie – 46 %, dar atragem atenția că toate 46 %, toate absolut 100 % sunt date indirect și sunt date doar negativ, deci, nu neutru, cum ați spus în cazul PCRM.

- **L. Vasilache:** Noi nu trebuie să uităm, că acum nu vorbim despre emisiuni, acolo poți fi pro sau contra, cum zice dl Mihalache, poți să critici guvernarea cât încape, noi nu ne amestecăm, noi vorbim despre buletinele de știri și am mai spus și chestia aceasta, că trebuie să favorizați libera formare a opiniilor, să nu dați rețete gata, să nu dați sentințe. Deci, un reporter, un jurnalist nu are acest drept în buletinele de știri, în fond, trebuie să informați, pentru că populația este destul de inteligentă și pregătită ca să își facă singură concluziile, aceasta se are în vedere în buletinele de știri. Întrebarea este de ce ați întins coarda până la maximum? Având ultima dvs. sancțiune, este vorba de suspendarea pentru câteva zile a emisie, de ce trebuia să continuați în aceeași cheie?

- **N. Damaschin:** Ceea ce se petrece la „NIT” eu aș cataloga drept tactici de manipulări publice prin intermediul unui post de televiziune. Cei care au făcut Facultatea de jurnalism știu ce înseamnă tactici de manipulare publică, prin transmiterea de mesaje audiovizuale, audiosonore și așa mai departe. Totodată, eu deseori văd chemări la ură interetnică, la ce doriți, oameni buni?

- **M. Onceanu-Hadîrcă:** Postul de televiziune „NIT” încalcă constant și continuu mai multe prevederi ale Codului audiovizual. Să începem, în primul rând, cu art. 10, despre Drepturile consumatorului de programe de a fi informat și de a avea o informație completă, obiectivă și veridică. Postul de televiziune „NIT” nu face acest lucru, el dezinformează publicul său atât de numeros la care se face trimitere de atâtea ori. Din două buletine de știri de pe data de 6 și de pe data de 7 februarie, buletinul din data de 6 februarie are 41 de minute, din ele 36 de minute conțin materiale, pentru că nu sunt reportaje și nici nu sunt știri, sunt materiale în care se cheamă constant la proteste, fie că e vorba despre proteste, fie că este chemare la proteste, se citează, iar drept subiect de știre, sursă de informare, sunt niște așa-numite cartoane în care sunt ilustrate așa-zisele declarații sau scrisori trimise de cetățeni ai Republicii Moldova, susținătorii ai PCRM și ai mișcărilor pe care aceștia le promovează. Nu am nimic împotriva acestor mișcări, avem democrație, nu au decât să se organizeze și să beneficieze de ea. Problema este cum un post de televiziune reflectă acest lucru, deci, ele sunt doar lozinci curate timp de 36 de minute, alte 4 minute în care s-au dat și alte evenimente au fost reflectate negativ și nu au fost folosite mai multe surse, a fost învinuit ministrul Negruță, au fost aduse acuzații ministrului Lazăr, fără însă a solicita și opinia acestora. Ați spus că este reflectată situația în ansamblul și formula este că oferiți spațiu și guvernării. Nu este adevărat, guvernarea nu este prezentă în buletinele voastre informative și uitați-vă că raportul dat reflectă acest lucru. Avem o singură coloniță, care este toată negativă, o oră și douăzeci și șase de minute, nici un sincron, nici o secundă în care să fie prezenți, să-și exprime poziția, să și-o formuleze astfel ca publicul, interesul consumatorului să fie respectat, să audă și el ce spune omul cela, actorul cela politic. Deci, sub acest aspect, sper că v-am adus dovezi. În celălalt buletin de 39 de minute, 32 de minute sunt doar chemări la protest. De asemenea, consider că acest post de televiziune încalcă constant art. 7, despre care s-a mai vorbit, dar, în special, alin. (4) lit. b). Este deformat constant sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii și mod de formulare. De asemenea, și la acest capitol vă aduc drept argument materialul prezentat pe data de 3, care se numește: „AIE – Istoria unei dezamăgiri”, ca să nu mai zic că toate celelalte materiale despre care am vorbit sunt și ele făcute din tertipuri de montaj. În „AIE – Istoria unei dezamăgiri” avem o manipulare de prima clasă a ascultătorilor, a publicului, ca să nu mai vorbesc de faptul că se recurge mereu la un limbaj de tipul: „uzurpare”, membrii AIE sunt catalogați drept „infractori”, „criminali” și de fiecare dată sunt montate imagini cu acești lideri, sunt lăsate pe ecran „Ghimpu – Hitler” și cineva vorbește, cum calificați dvs. acest lucru? Constant la acest post de televiziune se încalcă mai multe acte normative ale Republicii Moldova și în special, cele ce vizează prezumția nevinovăției. În toate aceste materiale vom întâlni expresii de felul: „Ghimpu, Filat, Lupu – infractori”, „dictatură”, „regim anticonstituțional”, „uzurparea puterii”, „trădătorii de la putere”, „gruparea celor trei uzurpatori”, „gruparea de infractori”, „persoana care va candida riscă să fie cercetată penal”. Spuneți-mi, vă rog, cum putem noi să vehiculăm atâta, să transmitem mereu această informație înainte de a avea o

decizie judecătorească, cum putem să promovăm ideea, că totul este anticonstituțional atâta timp cât Curtea Constituțională nu și-a formulat verdictul? Deci, acest post de televiziune dezinformează constant publicul. În plus, eu văd aici chiar și instigare la violență, la ură, pentru că, în repetate rânduri, au fost lansate mesaje de tipul: „узурпаторы, вон из Молдовы”, „это враги народа”... Spuneți-mi, vă rog, dar aceștia care sunt numiți „узурпаторы” au fost votați, există o majoritate a populației care a votat pentru AIE, spuneți-mi, înseamnă că acest electorat ce urmează să facă? Din punctul meu de vedere aici este susținută dezbinarea socială, este promovată această dezbinare socială și eu văd niște instigări foarte urâte. Apropo de libertatea presei, vreau să vă aduc un citat din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 3 alin. (5): „garanția privind libertatea de exprimare nu se extinde asupra discursurilor care incită la ură sau la violență” și sper că, cel puțin prin cele câteva expresii pe care le-am citat, v-am convins.

- **D. Ciocan:** Eu vreau doar să constat cu părere de rău faptul, că acest post de televiziune nu a tras învățăminte din toate lecțiile pe care le-a primit aici, în această sală, în ședințele publice ale CCA. Din raportul pe care îl avem constatăm doar că poziția și politica acestui post nu s-a schimbat absolut deloc. Eu personal nu am văzut nici o diferență între ceea ce face acum „NIT” și ceea ce făcea în perioada campaniei electorale, sunt, practic, aceleași derogări, aceeași prezență a acelorași sau a unui singur actor politic, nu este un pluralism de opinie, nemaivorbind de pluralismul politic. Noi nu o dată am atenționat acest post de televiziune asupra acestor derogări, aplicând sancțiuni sau dând termen de intrare în legalitate și așa mai departe. Este regretabil faptul, că s-a continuat în aceeași manieră și nu s-a încercat de a reveni la normalitate.

Reclamanții invocă, că prin decizia de retragere a licenței, CCA a încălcat dreptul instituției mass-media la libertatea de expresie, drept garantat de art. 4 al Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Acest argument nu poate fi reținut, deoarece conform art. 4 alin. (1) și (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, Statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspândească informații de interes public decât în condițiile legii.

Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public.

Raportând norma citată la circumstanțele cauzei, instanța de recurs consideră, că instanța de fond corect a relevat faptul, că alin. (1) al art. 4 al Legii cu privire la libertatea de exprimare urmează a fi aplicat numai în coroborare cu art. 7 al Codului audiovizualului, care presupune în același timp și îndatorirea, dar și obligația unui post de televiziune ca la răspândirea informației să respecte și să asigure pluralismul politic și social, prevedere legală conținută în art. 7 al Codului audiovizualului.

Totodată, obligația mass-media este de a informa publicul asupra problemelor de interes public, ceea ce presupune că un post de televiziune la

difuzarea buletinelor de știri are sarcina de a informa publicul asupra problemelor, dar nu de a comenta și de a trage concluzii referitor la informația difuzată, mai mult ca atât, de a-și impune propriile opinii, vederi, concluzii, publicului larg în persoana telespectatorului sau ascultătorului.

Statul are obligația pozitivă de a veghea asupra faptului, că publicul are acces la informație imparțială și corectă prin intermediul televiziunii și radioului, statul de asemenea trebuie să vegheze asupra diversității opiniilor publice și de altă natură exprimate prin aceste mijloace media și că îi aparține Statului să aleagă mijloacele prin care să implementeze aceste lucruri.

Statul Republica Moldova a adoptat pentru metoda de implementare a pluralismului de opinii și anume a obligat prin lege televiziunile și radio, care folosesc frecvențele Republicii Moldova să ofere timp de antenă tuturor curentelor de idei și opinii și ca atunci când cineva este atacat/criticat, acel cineva să aibă dreptul la replică.

Alegerea făcută de Republica Moldova se înscrie perfect în marja de apreciere acordată statelor membre la Convenție.

Articolul 10 CEDO prevede, că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

Astfel, se denotă libertatea telespectatorului sau ascultătorului de a primi informația de la furnizorii acesteia în forma sa autentică, nefiind lovită de anumite vicii prin denaturare sau stereotipizare a acesteia, deoarece tocmai aceasta este datoria primordială a mass-media într-o societate democratică.

Conform jurisprudenței CEDO, libertatea de exprimare și informare nu este absolută. În vederea curmării abuzurilor din partea mass-media sau altor subiecți furnizori de informație, statul poate în anumite condiții, să se interfereze cu această libertate, oricare ar fi mijlocul pentru care sunt exprimate opiniile, informațiile și ideile.

Paragraful 2 al art. 10 CEDO dispune, că pentru a fi admisibilă, orice restricție a libertății de exprimare trebuie să respecte unul din scopurile recunoscute ca fiind legitime, cum ar fi securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Este relevant faptul, potrivit căruia membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului în reportajele „NIT” au deslușit instigarea la acte de perturbare a securității naționale, siguranței și ordinii publice, comitere de infracțiuni cu caracter politic, dar și încălcarea drepturilor altora ce se manifestă prin impunerea propriei opinii-denaturare publicului larg, neacordarea timpului de atență pentru membrii AIE să-și prezinte punctul lor de vedere, fapt reflectat în declarațiile sale stenografiate în procesul-verbal al ședinței publice a CCA din 05.04.2012.

În același context, trebuie relevat relevanța celei de a treia fraze din paragraful 1 al art. 10 CEDO, potrivit căreia prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare, combinate cu paragraful 2 al art. 10 CEDO.

Articolul 10 alin. (1) Codul audiovizualului menționează în mod expres, că statele pot supune societățile de televiziune unui regim de autorizare.

Prin urmare, potrivit Codului audiovizualului, activitatea în domeniul televiziunii poate fi exercitată exclusiv în baza Licenței de emisie, iar odată cu obținerea licenței de emisie, radiodifuzorul trebuie să respecte toate obligațiile indicate în licența de emisie și alte acte legislative și normative.

Concomitent, normele internaționale menționate stabilesc și legiferează dreptul ca societățile mass-media să fie supuse unor condiții, restrângeri și sancțiuni în strictă conformitate cu legea.

În cazul Republicii Moldova, comunicația audiovizuală este reglementată de Codul audiovizualului, care corespunde standardelor internaționale la acest capitol, întrucât, la momentul adoptării, acesta a obținut aviz din partea organismelor internaționale.

Articolul 38 alin. (1) Codul audiovizualului stabilește expres, că pentru încălcarea normelor legale de către radiodifuzori, se aplică una din următoarele sancțiuni:

- a) avertizare publică;
- b) retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă;
- c) amendă;
- d) suspendare a licenței de emisie pentru o anumită perioadă;
- e) retragere a licenței de emisie.

Temei de adoptare a deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a servit, că potrivit prevederilor art. 7, alin. (4), lit. c) din Codul audiovizualului, pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse.

Conform materialelor dosarului, cel mai mare volum de subiecte politice care a promovat deschis poziția unui singur partid (PCRM) și a unui singur lider politic (V. Voronin) a fost difuzat de către „NIT”.

Deși postul în cauză a oferit spațiu considerabil reflectării reprezentanților alianței de guvernare, aceștia au fost constant prezentați în context negativ, cu

denaturarea faptelor în scopul de a denigra liderii acestor partide, fără a fi expusă poziția și opinia lor.

În același timp, postul de televiziune „NIT” a promovat limbajul jurnalistic agresiv, deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și de asemenea, a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în vederea distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți subiecți, fapte care au prezentat derogări de la prevederile art. 7 din Codul audiovizualului. Favorizarea vădită, acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier”, s-a manifestat printr-o conotație preponderent pozitivă, precum și prin invitarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune, cu indicarea datei, orei și locului desfășurării, postul în cauză reflectă în exclusivitate punctul de vedere al unui singur partid – PCRM, făcând partizanat politic deschis în favoarea acestuia.

Totodată, în cadrul emisiunilor informative ale postului NIT difuzate în perioada monitorizată au fost reflectate doar 3 partide și mișcări politice: PCRM, AIE și CACD (Comitetul pentru Apărarea Constituției și Democrației).

Astfel, în buletinul de știri din 06.02.2012, cu o durată totală de 41 minute, 39 de minute sunt acordate materialelor ce conțin: etichetări, denigrări, incriminări și chemări la nesupunere față de ordinea stabilită, încălcând flagrant toate normele deontologice și cele ale art. 7 Codul audiovizualului.

O situație similară a fost atestată și în buletinul din 07.02.2012, raportul fiind de 39 min., durata totală, din care 32 min. au constituit dezinformare și propagandă în favoarea PCRM și repetarea mesajelor de intoleranță față de adversarii politici și cetățenii care îi susțin.

Informația în care opiniile nu sunt separate de fapte vizează inclusiv siguranța cetățenilor și securitatea națională, inoculând astfel în rândurile publicului frica, îngrijorarea și panica.

În buletinul din 06.02.2012:

- cuvinte ca „uzurpat, uzurpatori”, în toate formele lor, apar de 21 de ori,
- cuvintele „protest, protestatari”, de 24 de ori,
- cuvinte și expresii ca „regim, regim instaurat, regim anticonstituțional, regim nelegitim, regim antipopular” apar de 20 de ori,
- „demisia” guvernului și „dizolvarea” structurilor eligibile, cum ar fi Parlament sau Curtea Constituțională sunt formulate de 11 și respectiv, de 12 ori.
- timp de 39 de minute se aduc acuzații reprezentanților AIE, aceștia fiind calificați constant drept: „bandiți”, „infractori” „criminali”, grupare de infractori”, „trădători”, „escroci”, „provocatori”, totodată nu li se oferă niciun minut de spațiu de emisie în buletinul informativ pentru ca aceștia să explice situația, să-și prezinte punctul de vedere.

Astfel, buletinul de știri conține în fiecare minut cel puțin câte 2-3 cuvinte care sunt acuzații sau calificative negative.

Prin comentarii și formulări tendențioase, postul de televiziune NIT a răspândit mesaje, care deformau sensul realității, inclusiv în ceea ce privește problemele de comunicare interetnică și de securitate a statului.

Astfel, în cadrul unui reportaj de la Basarabeasca, ceea ce nu există este prezentat drept realitate: „astăzi există pericolul adevărat al apariției unor conflicte interetnice, riscăm să pierdem suveranitatea țării noastre, noi toți trebuie să spunem un ferm „nu” acestor acțiuni”, ideea este reluată de încă două ori.

În buletinul din 06.02.2012 de cel puțin două ori este transmisă ideea, că Republica Moldova a pierdut sau este în pericol de a pierde suveranitatea, mesajele despre securitatea țării sunt date drept fapte împlinite: amenință cu pierderea suveranității statului, în reportajul nr. 4, acest mesaj este repetat, fiind invocat de către un vorbitor: „vom declanșa lupta pentru restabilirea suveranității Moldovei, împotriva trădătorilor de la putere”, răspândind sentimentul de pericol iminent”.

O altă informație-amenințare față de cei care împărtășesc poziția AIE și mai ales, față de cei care susțin ideea alegerii președintelui: „orice persoană care își va propune candidatura la postul de președinte va participa la uzurpare și riscă să fie cercetată penal”.

În imagine, pe fundalul mulțimii care scandează, apare de câteva ori o lozincă cu caracter instigator: „УЗУРПАТОРЫ ВОИ ИЗ МОЛДОВЫ” (min. 11:40, 06.02.12, și 3:06, 03.02.12). Acesta este un mesaj care promovează intoleranța și intransigența față de cetățenii care sprijină alianța.

Mesaje similare se întâlnesc și în alte buletine, de exemplu, reportajul din data de 12.03.12 de la mitingul de protest se încheie cu imaginea unei protestatare, care strigă agresiv la adresa Alianței: „Să se ducă într-o parte să nu-i vedem pe pământul nostru natal” (29:32), iar în min. 23:16, un alt protestatar strigă la adresa AIE: „Узурпаторы», придет другая партия, а псевдорумынизированные и западные прихвостни нам не нужны”.

Acest din urmă mesaj se află la limita xenofobiei.

De altfel, nu este singurul care vizează și promovează o imagine negativă a românilor, a cetățenilor români sau a celor europeni.

Încălcarea prevederilor normei de drept nominalizate se probează și prin alte subiecte prezentate pe parcursul întregii săptămâni supuse monitorizării, în special în trei subiecte – sondaje realizate ad-hoc pe străzile din orașele Hâncești și Strășeni și mun. Chișinău, tema sondajelor fiind evaluarea situației în care se află țara și cauzele care au adus la apariția multiplelor probleme cu care se confruntă.

Potrivit rezultatelor sondajelor, este evident, că în acestea au fost prezentate doar opiniile simpatizanților PCRM, care au acuzat vehement actuala guvernare.

S-a constatat cu certitudine faptul, că Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu a întreprins nici o măsură pentru a acorda timp de antenă pentru reprezentanții AIE – M. Lupu, V. Filat, M. Ghimpu, pentru ca aceștia să-și prezinte propria viziune asupra subiectelor derulate la postul de televiziune NIT.

Prin urmare, acestora li s-au lezat dreptul la replică și la exprimarea de opinie.

Prevederile art. 7 al Codului audiovizualului referitoare la asigurarea pluralismului politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului sunt valabile și obligatorii pentru toți radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu data de 18.08.2006 cu intrarea în vigoare a Codul audiovizualului.

Conform prevederilor art. 8 al Codului audiovizualului,

(1) Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova au dreptul să decidă liber asupra conținutului emisiunilor și programelor lor, respectând principiul de pluralitate a opiniilor în conformitate cu cadrul juridic și condițiile expuse în licența de emisie.

(2) Cenzura de orice fel asupra comunicării audiovizuale este interzisă.

(3) Independența editorială a radiodifuzorilor este recunoscută și garantată prin lege.

(4) Sunt interzise ingerințele de orice fel în conținutul, forma sau modalitățile de prezentare a elementelor serviciilor de programe din partea autorităților publice sau a oricăror alte persoane din afara instituției respective a audiovizualului.

(5) Nu constituie ingerințe normele de reglementare emise de Consiliul Coordonator al Audiovizualului în aplicarea prezentului cod și cu respectarea dispozițiilor legale, precum și a normelor privind drepturile omului, stabilite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte”.

Cu referire la independența editorială a radiodifuzorilor, invocată de recurentul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. instanța de recurs denotă, că în lumina normei de drept nominalizate, aceasta nu trebuie să contravină prevederilor legale și intereselor societății.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului ar fi fost influențat la adoptarea deciziei de retragere a licenței postului de televiziune NIT de către liderii AIE – M. Lupu, V. Filat, M. Ghimpu, deoarece nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile în acest sens.

La acest capitol, prima instanța corect a menționat, că înregistrările video din luna septembrie anul 2010, invocate de reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., vizionate în cadrul ședinței judiciare din 10 ianuarie 2013, infirmă afirmațiile recurentului, potrivit căroră Consiliul Coordonator al Audiovizualului ar fi fost influențat la adoptarea deciziei de retragere a licenței postului de televiziune NIT de către liderii AIE – M. Lupu, V. Filat, M. Ghimpu.

În urma vizionării înregistrărilor video, concluzia primei instanțe este certă: în declarațiile vizionate nu se regăsește un astfel de îndemn și indicație, nici un lider politic nu a declarat și nu a solicitat Consiliului Coordonator al Audiovizualului ca licența de emisie a postului NIT să fie retrasă.

Astfel, Mihai Ghimpu a declarat: „Consiliul Audiovizualului și organele de drept trebuie să vadă ... noi lăsăm la discreția lor, dar ei depășesc limita...” și în continuare s-a referit că trebuie de aplicat gradual sancțiunile.

Premierul Vlad Filat a menționat următoarele:

- „Nu se respectă dreptul celor vizați într-un subiect sau altul de a-și exprima punctul de vedere..., o informare uniformă, care contravine cel mai direct noiei legale.”

În baza teoriei dreptului și practicii statelor democratice la capitolul libertatea mass-media și libertatea de exprimare, este relevant faptul, că spre deosebire de mass-media, în sensul larg al cuvântului, care au obligația să prezinte informația în forma ei primară cu o veridicitate cât mai aproape de realitate, politicienii au o marjă largă de exprimare și interpretate a stării de fapt existente.

Anume această interpretare dată de politicieni acordă cetățeanului de rând posibilitatea să-și creeze propria opinie asupra situației existente în societate și să aleagă partea ce o va lua.

Tot politicienii sunt cei care au dreptul la opinie asupra cursului politic în societate, făcând o interpretare a acestuia pentru cetățeanul de rând și tot ei sunt cei care-și pot permite să recurgă la declarații și să pună în discuție capacitățile profesionale ale altor lideri de partide și formațiuni politice, acestea având ca scop câștigul și atragerea de partea sa a votului electoratului.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, potrivit prevederilor art. 39 alin. (2) din Codul audiovizualului, este reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea prezentului cod, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 7, alin. (4), lit. b) din Codul audiovizualului, pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri.

Contrar prevederilor noiei de drept nominalizate, postul de televiziune NIT în ediția buletinului informativ „Curier” din data de 07.02.2012, la ora 22:12:59, citatul din declarația consilierilor din fracțiunea PCRM a Consiliului or. Căușeni, cum indică titrele de pe ecran, e prefațat de un comentariu-tertip, potrivit căruia: „Indignați de cinismul alianței, cer demisia Alianței și Consilierilor orășenești din Căușeni”.

Recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. în cererea de chemare în judecată nu a negat faptul, că comentariul care duce la deformarea sensului realității prezentat în subiectele difuzate contravine prevederilor legale.

Totodată, acesta pretinde, că comentariul de introducere nu poate fi apreciat drept un tertip, deoarece este combinat cu precizarea care se afirmă prin titrele de pe ecran. Aceasta nu permite de a trage concluzia privind deformarea sensului realității altfel decât intenționat sau cu rea-credință.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a conchis, că cel mai mare volum de subiecte politice care a promovat deschis poziția unui singur partid (PCRM) și a unui singur lider politic (V. Voronin) a fost difuzat de către „NIT”.

Deși postul în cauză a oferit spațiu considerabil reflectării reprezentanților oponentilor politici, aceștia au fost constant prezentați în context negativ, fiind denaturate faptele și adevărul, fără a fi expusă poziția și opinia lor.

În același timp, postul de televiziune „NIT” a promovat limbajul jurnalistic agresiv, deseori nu s-a conformat cerințelor cu privire la diversificarea surselor și de asemenea, a utilizat imagini, tertipuri de montaj sau comentarii în vederea distorsionării faptelor reale sau în scopul denigrării imaginii celorlalți subiecți, fapte care au prezentat derogări de la prevederile art. 7 din Codul audiovizualului.

S-a adeverit și argumentul intimatului, conform căruia majoritatea subiectelor reflectă conflictul dintre AIE, aflată la guvernare, și PCRM, a cărui poziție s-a făcut resimțită atât în alocuțiunile directe ale reprezentanților partidului, dar și în cele ale susținătorilor săi, iar prin faptul că liderilor și simpatizanților AIE nu le-a fost oferită posibilitatea de a-și exprima poziția au fost încălcate prevederile art. 7, alin. (4), lit. c) din Codul audiovizualului, deoarece circumstanțele în cauză au fost dovedite incontestabil în cadrul ședințelor de judecată prin examinarea secvențelor din cadrul emisiunii „Curier,,.

Un alt temei pentru aplicarea sancțiunii – cu retragerea licenței conform deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a constituit și faptul, că anterior emiterii acesteia, o perioadă repetat, postul de televiziune „NIT” a fost sancționat pentru derogări de la prevederile art. 7 al Codului audiovizualului.

Astfel, conform datelor din decizia nr. 42 din 05.04.2012, postul de televiziune „NIT” a fost avertizat public: prin decizia CCA nr. 74 din 18.05.2011, pentru derogări de la prevederile art. 7, alin. (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului; prin decizia CCA nr. 80 din 27.05.2011, postului „NIT” i-a fost aplicată o amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin. (1), (2), (3), (4), lit. c) din Codul audiovizualului; prin decizia CCA nr. 86 din 03.06.2011, postului de televiziune „NIT” i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de suspendare a dreptului de difuzare a publicității comerciale pentru o perioadă de 5 zile, pentru derogări repetate de la prevederile art. 7, alin. (1), (2), (3), (4), lit. b), c) din Codul audiovizualului, iar prin decizia CCA nr. 99 din 24.06.2011 postului „NIT” i-a fost suspendată licența de emisie pentru o perioadă de 5 zile pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 alin. (1), (2), (3) și (4) lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului.

În ședința de judecată a primei instanțe reprezentantul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și-a expus opinia privitor la faptul, că decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie companiei Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „NIT” nu a fost o decizie spontană sau una imprevizibilă, întrucât aceasta a fost adoptată după o perioadă îndelungată, de trei ani de zile (2009 – 2012), timp în care CCA a întreprins măsuri repetate de a readuce acest radiodifuzor în câmpul legalității.

Astfel, începând cu anul 2009 au fost efectuate 13 monitorizări ale principalelor posturi de televiziune.

În baza derogărilor constatate, postului „NIT” i-au fost aplicate 13 sancțiuni și 2 recomandări de intrare în legalitate

După fiecare sancțiune aplicată, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. i-a fost acordat termen pentru a avea posibilitate să redreseze situația și să revină în cadrul legal.

Deși art. 38 al Codului audiovizualului prevede aplicarea sancțiunilor graduale pentru același tip de abateri, în anul 2010 intimatul, cu titlu de excepție, a renunțat de două ori să aplice recurentului, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pedeapsa maximă, revenind și aplicând sancțiuni mai ușoare, sub formă de amendă și suspendarea dreptului de plasare a publicității.

Ulterior, pentru aceleași tipuri de abateri, intimatul, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a adoptat multiple decizii, prin care recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „NIT” a fost sancționată pentru derogări de la prevederile legislației în vigoare.

Astfel, în temeiul deciziei CCA nr. 28 din 24.03.2009 recurentul a fost sancționat cu avertizare publică pentru derogări de la art. 7, alin. (1), (2), (3) și (4) lit. b), c) și art. 10 alin. (1), (2) din Codul audiovizualului, pct. 20 și 46 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare din 05.04.2009 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

Recurentul nu a depus cerere prealabilă vizavi de această decizie și nu sunt probe care confirmă, că aceasta a fost contestată în instanța de judecată.

În temeiul deciziei CCA nr. 110 din 06.11.2009 recurentul a fost sancționat cu amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 alin. (1), (2) și (4) lit. b), c) și art. 10 alin. (1), (2) din Codul audiovizualului. La data de 06.04.2012, Curtea Supremă de Justiție a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, iar la data de 28.09.2012 Curtea de Apel a respins acțiunea ca fiind nefondată.

În temeiul deciziei CCA nr. 36 din 30.03.2010 recurentul a fost sancționat cu avertizare publică pentru derogări de la art. 16 alin. (2), (3) din Codul audiovizualului (nerespectarea prevederilor legale privind acordarea dreptului la replică). La data de 16.11.2010 Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca fiind nefondată. NIT nu a mai depus recurs.

În temeiul deciziei CCA nr. 101 din 15.09.2010 recurentul a fost sancționat cu amendă în valoare de 5400 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 7 alin. (4) lit. b), c) din Codul audiovizualului, pct. 16 al Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la referendumul constituțional din 05.09.2010 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova și a condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). La data de 21.04.2011, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca fiind nefondată. La data de 16.02.2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul depus de NIT, menținând în vigoare hotărârea Curții de Apel Chișinău.

În temeiul deciziei CCA nr. 134 din 29.10.2010 recurentul a fost sancționat cu suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pe parcursul a 3 zile pentru încălcarea prevederilor art. 7 alin. (1) și (4) lit. b), c) din Codul

audiovizualului și a condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). Decizia a fost anulată de instanța de judecată pe temei de procedură.

În temeiul deciziei nr. 152 din 10.11.2010 recurentul a fost sancționat cu amendă în valoare de 5400 de lei pentru derogări de la art. 7 alin. (1), (2), (3), (4) lit. c) din Codul audiovizualului și nerespectarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). Decizia a fost anulată de instanța de judecată pe temei de procedură.

În temeiul deciziei nr. 156 din 19.11.2010 recurentul a fost sancționat cu suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pe parcursul a 5 zile pentru derogări repetate de la art. 7 alin. (1), (2), (3), (4) lit. c) din Codul audiovizualului, menționate în Raportul de monitorizare a serviciilor de programe informative ale posturilor TV privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 28.11.2010 pentru perioada 30.10.2010 – 10.11.2010, și nerespectarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). Decizia a fost anulată de instanța de judecată pe temei de procedură.

În temeiul deciziei nr. 74 din 18.05.2011 recurentul a fost sancționat cu avertizare publică pentru derogări de la art. 7 alin. (1), (2), (3), (4) lit. c) din Codul audiovizualului și încălcarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). Decizia nu a fost contestată în instanța de judecată.

În temeiul deciziei nr. 80 din 27.05.2011 recurentul a fost sancționat cu amendă în valoare de 5400 de lei Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., fondatoarea postului „NIT”, pentru derogări de la prevederile art. 7 alin. (1), (2), (3), (4) lit. c) din Codul audiovizualului și încălcarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a).

Decizia în cauză nu a fost contestată în judecată și amenda a fost achitată prin Dispoziția de plată nr. 502 din 22.07.2011.

În temeiul deciziei nr. 86 din 03.06.2011 recurentul a fost sancționat cu suspendarea dreptului de difuzare a publicității comerciale pe parcursul a 5 zile pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 alin. (1), (2), (3), (4) lit. b), c) din Codul audiovizualului și încălcarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). La data de 12.03.2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca fiind nefondată. La data de 18.07.2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul declarat de NIT și a menținut hotărârea primei instanțe.

În temeiul deciziei nr. 99 din 24.06.2011 recurentul a fost sancționat cu suspendarea licenței de emisie pe parcursul a 5 zile pentru derogări repetate de la prevederile art. 7 alin. (1), (2), (3) și (4) lit. a), b) și c) din Codul audiovizualului și încălcarea condițiilor Licenței de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 pct. 3.1 lit. a). La data de 13.12.2011, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca fiind nefondată. La data de 14.03.2012, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea respectivă și a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La data de 27.06.2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca neîntemeiată. La data de 05.12.2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul NIT și a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău.

În temeiul deciziei nr.133 din 30.09.2011 recurentul a fost sancționat cu avertizare publică pentru derogări de la prevederile art. 13 alin. (8) din Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.1997, art. 19 alin. (10), art. 20 alin. (1) lit. b), art. 21 alin. (1), (8) și art. 22 alin. (3), (4) din Codul audiovizualului. Nu a fost depusă cerere prealabilă și nu sunt probe că decizia în cauză a fost contestată în instanța de judecată.

În temeiul deciziei nr. 1 din 17.01.2012 recurentul a fost sancționat cu avertizare publică pentru transmisia serviciului de programe cu încălcarea pct. 3.1 lit. b) a Licenței de emisie seria A MMII nr. 014643 din 07.05.2008 și pentru derogări de la prevederile art. 9 al deciziei CCA nr. 133 din 23.12.2009. La data de 04.05.2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea ca fiind nefondată, iar la data de 21.11.2012 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul NIT și a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău.

Din sancțiunile aplicate postului de televiziune „NIT” de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în anul 2011 au fost contestate doar 2 sancțiuni din cele 5 aplicate. Avertizările publice nu au fost contestate, iar amenda a fost achitată de „NIT”.

Astfel, la data emiterii de către CCA a deciziei nr. 42 din 05.04.2012 privind retragerea licenței postului „NIT” din totalitatea sancțiunilor aplicate postului de televiziune „NIT”, 6 (șase) sancțiuni erau în vigoare și și-au produs efectul juridic, iar ulterior, până la adoptarea hotărârii din speța examinată, prin hotărâri judecătorești irevocabile, a fost confirmată legalitatea altor 4 sancțiuni aplicate prin decizii ale CCA.

Conform probelor administrate, în două cazuri, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a emis decizii prin care postului „NIT” i-a fost acordat termen pentru a reintra în legalitate după cum rezultă:

La data de 05.11.2010, prin decizia CCA nr. 146 s-a decis următoarele: „...Postului de televiziune „NIT” (director Adela Răileanu) i se acordă o perioadă de 3 zile pentru a reveni în legalitate și a lichida derogările atestate în Raportul de monitorizare nominalizat...”.

La data de 26.11.2010, prin decizia CCA nr. 168 „... Postului de televiziune „NIT” (director Adela Răileanu) i se acordă o perioadă de 3 zile pentru a reveni în legalitate și de a lichida derogările atestate în Raportul de monitorizare nominalizat...”.

Este incontestabil faptul, că încercările întreprinse de Consiliul Coordonator al Audiovizualului și termenele acordate postului TV NIT pentru a reintra în legalitate, în cumul cu sancțiunile aplicate au fost mai mult ca suficiente pentru ca Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. să facă concluziile corespunzătoare și să înceapă a activa în conformitate cu prevederile legale.

Cu toate acestea, recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a prezentat evidente caracteristici de violator al normelor imperative în domeniu, ignorând

toate încercările întreprinse de societate în persoana Consiliului Coordonator al Audiovizualului de a menține Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pe piața radiodifuzorilor din Republica Moldova.

Cele nominalizate denotă respectarea de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a principiului gradual de aplicare a sancțiunilor, principiu prevăzut la art. 38 alin. (1) al Codului audiovizualului și numai după epuizarea, pe parcursul a 3 ani de monitorizare a postului de televiziune „NIT”, a tuturor sancțiunilor prevăzute de art. 38 al Codului audiovizualului, inclusiv suspendarea licenței pe o perioadă de cinci zile, când recurentul a ignorat chemarea repetată de a reintra în legalitate, a aplicat sancțiunea cea mai dură – retragerea licenței.

Monitorizarea NIT a avut loc în paralel și în condiții egale cu monitorizarea altor radiodifuzori, unii dintre care de asemenea s-au ales cu sancțiuni, în cazurile în care au fost constatate abateri.

Metodologia de monitorizare, după cum a susținut reprezentantul CCA în ședința de judecată a primei instanțe, a fost elaborată în colaborare cu experți europeni în cadrul Programului de Susținere a Democrației în Republica Moldova, planificat pe Componenta Sprijin pentru dezvoltarea mass-media pluraliste, în conformitate cu Programul comun al Uniunii Europene și Consiliului European.

Autorii metodologiei de monitorizare, Richard Carver de la Media Oxford Research din Marea Britanie și Marek Mracka de la organizația obștească de monitorizare a mass-media din Slovacia „Memo 98”, au participat în calitate de observatori la monitorizările efectuate în perioada anilor 2010 – 2011 și au confirmat rezultatele prezentate de CCA, metodologia fiind supusă unor dezbateri publice la care au participat asociațiile civile de profil și au întrunit avizul acestora.

Cu referire la cerința recurentului indicată în cererea suplimentară din 17.01.2013, prin care s-a invocat Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 06.12.2012 și că instanța de contencios administrativ urmează să verifice în ce măsură prevederile din Codul audiovizualului sau alte acte normative care urmează a fi aplicate sunt compatibile cu prevederile CEDO și în caz de incompatibilitate, să aplice direct prevederile CEDO, instanța de recurs consideră că prima instanță corect a respins și această cerință.

La data de 29.05.2012 au intrat în vigoare noile prevederi, prin care a fost amendat alin. (8) al art. 38 din Codul audiovizualului, iar alin. (10) al art. 38, din același act legislativ a fost abrogat.

Amendamentele legale în cauză au constituit obiectul controlului de constituționalitate la Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 06.12.2012 au fost declarate neconstituționale prevederile alin. (8) al art. 38 din Codul audiovizualului, în redacția Legii de modificare nr. 84 din 13.04.2012, în partea ce se referă la devenirea executorie a deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului cu privire la aplicarea sancțiunilor de suspendare a licențelor de emisie pentru o anumită perioadă sau de retragere a licenței de emisie de la data adoptării și aducerii la cunoștința radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii vizați prin scrisoare recomandată.

Conform art. 26 alin. (7) al Legii nr. 317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională, hotărârile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor, i-ar instanța de contencios administrativ verifică legalitatea actului administrativ la data adoptării actului.

Rezultă, că prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 17 din 06.12.2012 nu pot fi aplicate cu efect retroactiv pentru situația la data adoptării deciziei CCA nr. 42 din 05.04.2012.

Totodată, este cert și faptul, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în calitate de unică autoritate publică autonomă în domeniul comunicației audiovizuale, reprezentant și garant al interesului public în domeniul audiovizualului, este autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea Codului audiovizualului și a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte, în spiritul drepturilor și libertăților constituționale, în vederea asigurării apărării drepturilor consumatorilor de programe de a recepționa informații corecte și obiective, care ar contribui la libera formare a opiniei, instituirea principiilor democratice de funcționare a audiovizualului din Republica Moldova, CCA este obligat să supravegheze aplicarea și respectarea prevederilor Codului audiovizualului (art. 37, art. 39 din Codul audiovizualului).

În acest scop, CCA prin lege i-a fost instituită competența de a aplica, pentru încălcarea prevederilor legale de către radiodifuzori și distribuitori de servicii, sancțiunile prevăzute de art. 38 din Codul audiovizualului: avertizare publică; retragere a dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă; amendă; suspendare a licenței de emisie pentru o anumită perioadă; retragere a licenței de emisie.

Decizia CCA nr. 42 din 05.04.2012 este în vigoare și executorie din momentul publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova - 06.04.2012.

Sunt nefondate afirmațiile reprezentantului recurentului cu privire la sensul noțiunii de pluralism, la necesitatea și modalitatea aplicării de către CCA a sancțiunilor pentru nerespectarea pluralismului, deoarece art.7 al Codului audiovizualului stabilește expres care sunt condițiile de realizare și difuzare a transmisiei programelor, astfel încât să se asigure pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului, condițiile difuzării știrilor etc.

Articolul 38 alin. (2) lit. f) al Codului audiovizualului cataloghează nerespectarea prevederilor art. 7 ca fiind contravenție din domeniul comunicației audiovizuale, fiind pasibilă aplicarea sancțiunilor față de persoanele vinovate: în sensul prezentului cod, sunt contravenții transmisia serviciilor de programe care, în consecință, conduce la încălcarea prevederilor art. 6, art. 7 alin. (2)-(4), art. 10 alin. (1) și (5), art. 11 alin. (2)-(8), art. 17”.

De asemenea, nu și-a găsit suport legal nici argumentul reprezentantului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., potrivit căruia aplicabilitatea normei Codului

audiovizualului fără modificările instituite în urma adoptării Hotărârii Curții Constituționale a RM nr. 17 din 06.12.2012 ar îngreuna accesul la justiție.

La acest capitol, prima instanță corect a concluzionat, că această procedură a fost în vigoare și în răstimpul de până la operarea modificărilor la Codul audiovizualului prin Legea nr. 84 din 13.09.2012.

Varianta modificată a Codului audiovizualului nu îngreunează nicidecum liberul acces la justiție, dreptul la apărare, proces echitabil și recurs efectiv, iar interpretarea reprezentantului recurentului cu privire la modalitățile și procedura de aplicare a sancțiunilor CCA (contestate în judecată) este greșită și neargumentată.

Cele invocate în pct. IV al suplimentului la acțiune înaintat de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., și anume referirea recurentului la Hotărârea CEDO în cazul Jersdil vs. Danemarca nu are nicio relevanță la caz, deoarece nu are nici o tangență și analogie Hotărârea nominalizată a CEDO cu caracteristicile cazului „NIT”.

Însuși reprezentantul recurentului se contrazice, deoarece în cererea suplimentară (pct. IV) el menționează că: „... scopul jurnalistului din cadrul postului NIT, în fiecare caz în parte, a fost de a informa publicul cu privire la chestiuni de interes general...”.

Contrar acestei obligațiuni a jurnaliștilor din cadrul postului NIT, cum a stabilit inițial CCA, iar ulterior și instanța de contencios administrativ, aceștia au admis în cadrul programelor de știri comentarea și interpretarea părtinitoare a subiectelor difuzate, ceea ce este inadmisibil.

În baza Raportului de monitorizare privind respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT a fost adoptată decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 care a fost publicată în nr. 70-71 (4108-4109) din 06.04.2012 al Monitorului Oficial (vol. I f.d. 25).

Prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr.42 din 05.04.2012, bazată pe Raportul de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului în cadrul buletinelor informative ale postului de televiziune NIT, au fost constatate o serie de derogări de la aceste prevederi ale Codului audiovizualului cu care recurenții nu sunt de acord.

Conform prevederilor art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului, acordând timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului a concluzionat întemeiat faptul potrivit căruia postul de televiziune NIT a încălcat grav prevederile normelor de drept nominalizate.

Din conținutul Raportului de monitorizare cu privire la respectarea prevederilor art. 7 din Codul audiovizualului reiese incontestabil, că susținerea

vădită acordată Partidului Comuniștilor din RM (PCRM) în cadrul edițiilor de știri „Curier” din 03.02.2012, 06.02.2012, 07.02.2012, 08.02.2012 și 09.02.2012 ale postului de televiziune NIT s-a manifestat prin conotația preponderent pozitivă, precum și prin chemarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune cu indicarea datelor, orei și locului desfășurării acestora. De asemenea, este evidentă și discriminarea oponentului politic al PCRM – Alianța pentru Integrare Europeană (AIE), care s-a manifestat prin conotația preponderent negativă și prin faptul, că din cele 41 de subiecte realizate în 5 ediții ale programului informativ „Curier”, 10 au reflectat acțiuni și 9 – declarații contra actualei guvernări, precum și prin difuzarea filmului propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii” în cadrul ediției de știri din 03.02.2012. Astfel că, în material, sunt vădit denaturate faptele, este deformat sensul realității de fapt existente cu scopul denigrării oponentilor politici ai PCRM.

Instanța de fond corect a considerat neîntemeiat argumentul reprezentantului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. potrivit căruia: concluzia Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind „...susținerea vădită acordată PCRM în cadrul edițiilor de știri „Curier” s-a manifestat prin conotația preponderent pozitivă...” nu ar corespunde realității, deoarece din Raportul nominalizat examinat în relație proporțională este evident faptul existenței unei conotații preponderent pozitive față de cea negativă.

Este eronat și argumentul recurentului Drobot Serghei, potrivit căruia asociații au respectat autonomia profesională a echipei jurnaliștilor de la NIT și nu au influențat politica editorială a postului de televiziune care s-a poziționat ca un post de televiziune care se ocupă preponderent cu critica obiectivă a statului și a autorităților publice, fără a favoriza vre-un partid sau mișcare politică, deoarece materialul probatoriu denotă contrariul.

Conform prevederilor art. 40 alin. (1) lit. b) și d) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului exercită următoarele atribuții: supraveghează corectitudinea conținutului programelor oferite de radiodifuzori, numai după comunicarea audiovizuală a acestor programe; monitorizează, în condițiile alin. (1) lit. b), conținutul serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și oferta de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii, periodic și ori de câte ori consiliul consideră necesar sau este sesizat cu privire la nerespectarea de către radiodifuzorul sau distribuitorul de servicii a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența de emisie.

Potrivit prevederilor art. 39 alin. (2) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului este reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă de implementarea și respectarea prezentului cod, a tratatelor internaționale în domeniul audiovizualului la care Republica Moldova este parte.

Prin urmare, datele Raportului corespund concluziilor acestuia privind favorizarea din partea postului de televiziune NIT a PCRM.

Respectiv, și decizia de sancționare este motivată, așa cum prevede norma de drept nominalizată.

De asemenea, este lipsit de temei și argumentul reprezentantului recurentului potrivit căruia postul de televiziune NIT nu i-a chemat niciodată, direct sau indirect, din inițiativă proprie pe cetățenii Republicii Moldova la acțiuni de protest, iar îndemnul la acțiunile de protest a venit din partea partidului politic – PCRM.

Cu privire la acest argument, prima instanță corect a conchis, că încălcarea prevederilor legale de către Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a constat anume în faptul prezentării informației despre organizarea de către PCRM a unor acțiuni de protest și chemarea directă a telespectatorilor la acțiunile de protest organizate de formațiune cu indicarea datelor, orei și locului desfășurării acestora, ceea ce prin sine denotă parțialitatea și favorizarea acordată PCRM.

Totodată, este relevant faptul, că pentru a avea suport argumentul reprezentantului recurentului în subiectul prezentat, urma a fi făcută mențiune precum că chemarea a venit din partea PCRM, dar nu a programului de televiziune NIT, fapt care nu a avut loc.

Concomitent, este declarativ argumentul reprezentantului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. potrivit căruia, toate mitingurile din februarie 2012 s-au desfășurat în modul stabilit de lege, ceea ce se confirmă prin faptul că nimeni din participanți nu a fost tras la răspundere juridică pentru nerespectarea legislației penale, contravenționale etc., deoarece obiectul prezentului litigiu examinat de instanța de contencios administrativ nu ține de legalitatea mitingurilor din februarie 2012.

De asemenea, este lipsit de suport și argumentul recurentului, potrivit căruia aceste manifestații au adunat zeci de mii de oameni din toată țară, au avut un impact social sporit și că ar putea avea consecințe importante pentru toată societatea și în consecință, ele reprezintă unele evenimente de interes public, deoarece subiectele care au fost mediate în perioadă 03.02.2012 – 09.02.2012 nu au nimic comun cu manifestațiile invocate, subiectele au fost prezentate în eter înaintea manifestațiilor invocate, iar manifestațiile au avut loc în baza apelului prezentat de postul de televiziune NIT în programul informativ „Curier”.

Astfel, este întemeiat argumentul reprezentantului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, că postul de televiziune „NIT” a difuzat multiple subiecte despre organizarea unor manifestații de protest împotriva actualei guvernări desfășurate în diverse localități din țară, acțiuni soldate cu adoptarea unor declarații anti-AIE, la data de 03.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:14; 22:15; 22:16; 22:17, la data de 06.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:21; 22:22; 22:23, la data de 07.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:13; 22:14, la data de 08.02.2012 – în următoarele segmente de timp: 22:19; 22:20; 22:21 și, pe data de 09.02.2012, în segmentele de timp: 22:15; 22:17; 22:29.

Referințele la acestea s-au efectuat prin expunerea în titre și/sau în lectură după cadru a unor citate din textele declarațiilor, fără a fi arătate imaginile actelor propriu-zise și prezentarea dovezilor în acest sens.

În baza celor enunțate, sunt neîntemeiate și trimiterile făcute de recurenți la prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare.

La acest capitol, instanța de contencios administrativ a primei instanțe corect a conchis, că nu are nici o relevanță cu prezentul litigiu trimiterea făcută de recurent la practica CEDO în cauza Savițchi vs. Moldova, potrivit căreia, orice măsuri luate sau sancțiunile impuse de autoritățile naționale nu trebuie să conducă la descurajarea participării presei la dezbateri asupra chestiunilor de interes public legitim, deoarece, după cum a fost constatat anterior de către instanță, chemarea de a participa la manifestări cu caracter politic adresată susținătorilor și simpatizanților partidului politic nu constituie prin sine acțiuni de monitorizare a manifestării în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. a) din Codul audiovizualului, în calitate de garant al apărării interesului public în domeniul comunicării audiovizuale pe principii democratice și a drepturilor consumatorului de programe, Consiliul Coordonator al Audiovizualului este obligat să asigure: supravegherea respectării exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul programelor transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu a negat faptul, că o parte din subiectele de știri conținea critică chiar și defăimătoare în adresa guvernării și a partidelor de guvernământ care, după alegerile parlamentare din anul 2010, conform unui Acord, și-au asumat răspunderea directă pentru activitatea curentă a tuturor autorităților publice. Toate acestea se referă și la liderii acestor partide, care au obținut cele mai înalte funcții publice: Președinte al Parlamentului, Prim-ministru, Președinte interimar.

Circumstanțele în cauză rezultă și din Raportul nominalizat, potrivit căruia discriminarea oponentului politic al PCRM – AIE s-a manifestat prin conotația preponderent negativă și prin faptul că din cele 41 de subiecte realizate în 5 ediții ale programului informativ „Curier”, 10 au reflectat acțiuni și 9 – declarații contra guvernării.

Ca un argument în susținerea poziției sale, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a invocat faptul, că conotația subiectelor de știri care reflectă critica în adresa autorităților va fi una negativă și este un lucru absolut legitim, ba mai mult, chiar necesar în societatea democratică – când puterea de stat sau unii funcționari publici sunt criticați.

La același capitol, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. în susținerea poziției sale a invocat, că în legislația în vigoare, precum și în practica Curții Europene s-a subliniat de nenumărate ori, că rolul presei, inclusiv al radiodifuzorilor este tocmai de „câine de pază publică”, făcând trimitere la cauzele Thorgeirson vs. Islanda, Grinberg vs. Federația Rusă, Handyside vs. Marea Britanie, Observer și Guardian vs. Marea Britanie, Savițchi vs. Moldova.

Cele invocate corect nu au fost admise de prima instanță în calitate de argument, deoarece poziția mass-media urmează să fie imparțială și dezinteresată.

Sunt eronate și nerelevante cele relatate de reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., că difuzarea oricărei informații care conține critică a guvernării, precum și a unor reprezentanți ai acesteia, indiferent de caracterul informației (ofensator, șocant, deranjator), precum și de gradul de exagerare sau provocare, nu poate prezenta un temei pentru sancționarea radiodifuzorului, deoarece acesta a recunoscut faptul, că filmul propagandistic de scurt metraj „AIE – istoria dezamăgirii” este o producție proprie a Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

Totodată, în filmul în cauză este vădit denaturată realitatea și este denaturat adevărul cu scopul de a denigra oponentii politici ai PCR-M.

Este eronat și abuziv argumentul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., că Curtea Europeană a Drepturilor Omului mai reține un principiu, conform căruia libertatea de exprimare protejează atât conținutul, dar și forma informației exprimate (a se vedea *Oberschlick vs. Austria*), deoarece la caz, nu se examinează prezentarea informației exprimate de terți, dar se examinează denaturarea unei informații de către Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. și prezentarea acestei informații într-o formă denaturată și părtinitoare, pentru a crea și impune telespectatorilor opinia proprie.

Astfel, în cadrul procesului de judecată a primei instanțe s-a confirmat faptul potrivit căruia, dacă emisiunea „Curier” a fost una informativ-analitică, cum a invocat reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., în cadrul acesteia urma a fi prezentată și poziția părții adverse, dar nu numai cea a PCR-M.

Mai mult ca atât, este neîntemeiat și argumentul reprezentantului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., potrivit căruia relațiile între PCR-M și AIE sunt unele civile, iar AIE avea posibilitatea de a cere dreptul la replică în cazul dacă ar fi considerat lezarea drepturilor sale, deoarece subiectele prezentate în cadrul emisiunii „Curier” au fost unele prezentate contrar prevederilor legale.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că este întemeiat argumentul reprezentantului Consiliului Coordonator al Audiovizualului, conform căruia, motive legale pentru anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 în partea ce ține de sancționarea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu există, deoarece nu s-au stabilit temeiuri de anulare a actului administrativ contestat.

Cu referire la cererea de chemare în judecată nr. 801 din 06.04.2012 și cele enunțate în cererea suplimentară nr. 4092 din 13.06.2012 (vol. I f.d. 15-16, 113-118) privind violarea prevederilor art. 10 al CEDO, instanța de fond corect a conchis, că sunt nefondate argumentele recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. privind violarea normelor CEDO enunțate în cererea de chemare în judecată nr. 801 din 06.04.2012, dar și cele enunțate în cererea suplimentară nr. 4092 din 13.06.2012 (vol. I f.d. 15-16, 113-118).

Conform prevederilor art. 10 al CEDO, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și

fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Conform materialelor pricinii, este eronat invocată violarea de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a prevederilor normei citate, deoarece nu au fost prezentate probe în susținerea argumentului în cauză, iar materialul probatoriu anexat la materialele cauzei denotă contrariul.

De asemenea, reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a invocat în mod eronat lezarea dreptului la libertatea de exprimare, deoarece acesta nu a fost privat de posibilitatea de a-și prezenta secvențele sale în cadrul emisiunii „Curier”.

Cu toate acestea, libertatea de exprimare invocată de reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu urmează să contravină intereselor terților și societății în ansamblu.

Mai mult ca atât, este evident faptul că, în cazul instituțiilor mass-media, norma nominalizată capătă un sens specific, astfel că instituțiile în cauză au menirea de a asigura realizarea dreptului la libertatea de exprimare și opinie a persoanelor prin prezentarea opiniei acestora și a evita comentarea și impunerea propriei opinii și interpretări a anumitor evenimente.

Potrivit prevederilor art. 38 alin. (1) lit. e) și alin. (5) din Codul audiovizualului, pentru încălcarea normelor legale de către radiodifuzori, se aplică una din următoarele sancțiuni: retragere a licenței de emisie. Licența de emisie se retrage în condițiile art. 27 doar în caz de încălcare gravă și repetată a prevederilor prezentului cod.

Conform art. 27 alin. (1) lit. a) și b) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate retrage licența de emisie doar în cazul în care: titularul nu îndeplinește sistematic condițiile specificate în licență; titularul încalcă exigențele prezentului cod.

Nu și-a găsit suport argumentul reprezentantului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. potrivit căruia sancțiunea aplicată Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu este „prevăzută de lege”, nu urmărește un scop sau scopuri care sunt legitime conform paragrafului 2 al art. 10 din CEDO și nu este „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea acestui scop sau scopuri, și nici motivele invocate de autoritățile publice naționale nu sunt pertinente și suficiente, deoarece procedura legală a fost respectată de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului întocmai și nici un fel de abateri nu au fost depistate.

Dreptul la libertatea de exprimare și de informare recunoscut de art.10 al Convenției cuprinde, printre altele, libertatea de a comunica informații și idei prin intermediul radiodifuziunii.

În materie de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune, cea de-a treia frază a art. 10, paragraful 1 menționează că, prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

Începând cu anul 2009, au fost efectuate 13 monitorizări ale principalelor posturi de televiziune.

În baza derogărilor constate, postului „NIT” i-au fost aplicate 13 sancțiuni și 2 recomandări de intrare în legalitate.

După fiecare sancțiune aplicată, postului „NIT” i s-a acordat termen de reabilitare pentru a avea posibilitate să redreseze situația și să revină în cadrul legal.

Deși art. 38 al Codului audiovizualului prevede aplicarea sancțiunilor graduale pentru același tip de abateri, în anul 2010 Consiliul Coordonator al Audiovizualului, cu titlu de excepție, a renunțat de două ori să aplice pedeapsa maximă, revenind și aplicând sancțiuni mai ușoare – amendă și suspendarea dreptului de plasare a publicității.

Legislația în baza căreia s-a retras licența NIT-ului era accesibilă și previzibilă.

NIT-ul a fost în stare să prevadă consecințele comportamentului propriu și al încălcărilor repetate la care s-a dedat.

Sanctiunea impusă a fost foarte aspră, însă aceasta a fost impusă după un șir de alte sancțiuni mai puțin drastice, care au avut scopul de a convinge compania recurentului să reintre în legalitate.

Astfel, aplicarea sancțiunii în cauză a corespuns cu o necesitate imperioasă într-o societate democratică, necesitate de a impune pluralismul de opinii și respectarea legislației în domeniul audiovizualului de către toți actorii media.

Este lipsit de temei argumentul reprezentantului recurentului potrivit căruia, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. ar fi persecutată de noua guvernare încălcându-se principiile CEDO ce țin de libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere, fără a fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, deoarece la caz, retragerea licenței constituie o măsură de restrângere și sancționare din partea statului prevăzută de lege, măsură necesară, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea drepturilor altora, care i-a fost aplicată Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru numeroasele abateri comise de aceasta în procesul activității.

Aplicarea sancțiunilor față de radiodifuzorii care încalcă prevederile Codului audiovizualului prin retragerea licenței constituie o ingerință în dreptul recurentului la libertatea de exprimare, însă ingerința aplicată este necesară într-o societate democratică pentru protecția siguranței cetățenilor și securității naționale,

nu are ca scop privarea recurentului de libertatea lui de exprimare, dar are scopul de a reprimă abuzurile admise de către Î.M. „Noile Idei Televizate” în activitatea ei și nu constituie o încălcare a art. 10 CEDO (cauza Engel și alții) .

În cauza Prager și Oberschlic, unde Curtea a conchis, că condamnarea unui jurnalist și a unui editor nu constituie o încălcare a art.10. În pofida „rolului eminent,, jucat de presă într-un stat de drept, aceasta trebuie să respecte anumite limite, o astfel de ingerință în libertatea de exprimare, ținând cont de circumstanțele speței și de marja de apreciere oferită statelor, nu a fost disproporționată protecției reputației altei persoane și apărării autorității puterii judiciare. Din acest moment, această ingerință poate fi considerată ca necesară într-o societate democratică.

Curtea a subliniat în numeroase cauze, în conformitate cu jurisprudența sa, că presei îi revine misiunea de a comunica informații și idei referitoare la chestiuni politice, inclusiv la cele împărtășite de opinia publică și că această funcție corespunde dreptului publicului de a fi informat. Totuși s-a precizat, că în caz de incitare la violență și/ sau la ură, autoritățile naționale se bucură de o marjă de apreciere mai largă în examinarea necesității unei ingerințe.

Astfel, trimiterile făcute de reprezentantul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. la practica CEDO pe cauze în care a fost constatată violarea art. 10 al CEDO sunt neîntemeiate și nu au nicio tangență cu cazul dat, unde prima instanță corect a stabilit încălcarea de către Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. a prevederilor legislației naționale, iar violarea art. 10 al CEDO nu s-a confirmat.

Argumentele Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., că decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 este ilegală și pornind de la faptul că în alte decizii adoptate anterior de Consiliu nu se includ prevederi privind prescripțiile și recomandările pentru înlăturarea încălcărilor constatate, ce trebuie operate potrivit Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30.07.2001 sunt neîntemeiate, deoarece în activitatea sa, Consiliul Coordonator al Audiovizualului se conduce de prevederile Legii speciale care este Codul audiovizualului, care prevede condițiile și procedura de retragere a licenței, iar prevederile Codului audiovizualului la acest capitol au fost respectate.

Prin urmare, licența de emisie seria AMMII nr. 014643 din 07.05.2008 eliberată Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. i-a fost retrasă în condițiile legii, cu respectarea procedurii stabilite de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră, că prima instanță corect a respins ca neîntemeiată și cerința recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. privind constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător.

Conform art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu

aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

Recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile care confirmă lezarea dreptului de proprietate și prejudiciul cauzat în acest caz.

Conform jurisprudenței CEDO, licența poate fi apreciată ca un bun în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO, iar retragerea unei licențe pentru desfășurarea unei afaceri constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor, garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO (Tre Traktorer Aktiebolag vs. Sweden, hotărâre din 07 iulie 1989, Seria A nr. 159, § 55 și Rosenzweig and Bonded Warehouses Ltd. vs. Poland, nr. 51728/99, § 48, 28 iulie 2005).

Este neîntemeiată afirmația recurentului privind violarea art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO în lumina prezentei cauze, deoarece licența nu i-a fost retrasă Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. într-un mod arbitrar.

Intimatul la retragerea licenței a recurs ca la un mod de sancționare a recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., în limitele legii, pentru încălcarea sistematică a prevederilor Codului audiovizualului.

Astfel, este eronat argumentul recurentului, că prin retragerea licenței a avut loc o ingerință în dreptul Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. la respectarea bunurilor sale.

Este neîntemeiat și argumentul recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., că ingerința nu a fost proporțională din cauza caracterului său excepțional și nejustificat de dur, care a ruinat întreaga activitate profesională a sa privind-o de toate veniturile posibile de la activitatea în domeniul audiovizualului, deoarece pe parcursul anilor 2009 – 2012 Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu a întreprins nicio măsură recomandată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului în vederea înlăturării încălcărilor depistate, dar a continuat să comită altele, fapt care, în cele din urmă a dus la retragerea licenței.

Conform art. 24 alin. (3) Legea contenciosului administrativ, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Astfel, cererea de completare a acțiunii cu solicitarea de a acorda recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. o satisfacție echitabilă pentru daunele morale cauzate este neîntemeiată.

În această ordine de idei, este eronat argumentul reprezentantului recurentului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., care a invocat că, prin retragerea licenței de emisie i s-a cauzat un prejudiciu considerabil în ceea ce privește reputația profesională a acesteia, deoarece în actul administrativ NIT este direct caracterizat ca un post de televiziune care este „inobiectiv”, acționează cu rea-credință, nu se conformă cerințelor legale și nici celor etice, distorsionează faptele, are ca unic scop denigrarea intenționată a imaginii subiecților politici etc. și că reputația de business a Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. este grav afectată și de incapacitatea sa de a-și onora obligațiile contractuale și cele izvorâte din relațiile

angajatorului cu salariații, în urma sistării tuturor veniturilor, unica sursă a căroră pentru un post privat de televiziune fiind doar publicitatea în emisie, totodată, recurentul este în imposibilitate să-și planifice sau să-și continue activitatea.

Prima instanță corect a reiterat faptul, că retragerea licenței a avut loc cu titlu de sancțiune, ca urmare a acțiunilor ilegale ale Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L.

Prin urmare și toate pierderile invocate de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. s-au produs ca efect al acțiunilor ilegale ale Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., deci aceasta urmează să și le asume.

Instanța de recurs consideră, că prima instanță corect a respins și cerințele recurentului Drobot Serghei privind anularea art.3 al deciziei Consiliului Coordonator a Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 și constatarea faptului, că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie a încălcat prevederile art. 10 din CEDO, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO și privind acordarea recurentului a unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea reputației de business și a celei profesionale din cauza retragerii ilegale, arbitrar, nefondate și nejustificate a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de către CEDO reclamantilor într-o asemenea situație în mărime de 500000 lei.

Proba cu martori, invocată de recurent nu este admisibilă în speța dată, deoarece competența de a aplica sancțiunea sub formă de retragere a licenței aparține în virtutea prevederilor legale Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Astfel, explicațiile lui Sergiu Strungaru și Oxana Nesterova, interogați în calitate de martori în ședința de judecată a primei instanțe nu pot fi luate în considerare, deoarece aceștia sunt angajații postului „NIT”, licența de emisie a căruia a fost retrasă și ei sunt cointeresați și susțin poziția recurentului în anularea deciziei CCA nr. 42.

Mai mult ca atât, Sergiu Strungaru, Oxana Nesterova, Fiodor Ghelici nu au participat personal la procesul de monitorizare al postului „NIT” și nici nu au participat personal la ședința din 05 aprilie 2012, în cadrul căreia a fost adoptată decizia contestată.

Instanța de recurs consideră, că prima instanță corect nu a reținut nici proba cu înscrisuri: declarațiile anti-AIE, adoptate la presupusele manifestații de protest, împotriva guvernării desfășurate în diverse localități din țară invocată de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. ca temei de anulare a actului administrativ contestat, deoarece în procesul examinării cauzei recurentul a prezentat zeci de declarații de acest gen, însă cu grave încălcări ale legii procesuale: toate înscrisurile au fost depuse exclusiv în xerox-copii, cu derogare de la prevederile art. 138 CPC și numai după ce înscrisurile au fost restituite, au fost prezentate doar 5 declarații, locuitori ai s. Șeptelici, r-nul Soroca;

1. 33 locuitori ai s. Cremenciug, r-nul Soroca;
2. 39 locuitori ai s. Nicoreni, r-nul Drochia;
3. locuitori ai s. Cărpineni, r-nul Hâncești;
4. locuitori ai s. Caracui, r-nul Hâncești

din multitudinea declarațiilor , invocate anterior și care au fost prezentate în reportajele, buletinele informative ale postului NIT, precum că au fost organizate proteste AIE soldate cu adoptarea unor declarații anti-AIE numeroase localități, și recurentul nu a prezentat nicio dovadă în acest sens.

La momentul petrecerii ședinței publice a CCA la 05.04.2012 și adoptării deciziei nr. 42, aceste declarații, prezentate numai în instanța de judecată a primei instanțe nu au existat și nu au fost înaintate Consiliului, cu toate că postului NIT i-a fost expediat Raportul de monitorizare în care se regăsesc reportajele cu pricina.

Instanța de fond corect a apreciat critic aceste declarații, deoarece acestea sunt dubioase prin modul lor de prezentare.

Corect prima instanță a considerat, că este neîntemeiată și cerința asociatului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. Drobot Serghei privind repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei, cu titlu de compensații pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 și că este eronată afirmația lui Drobot Serghei despre starea de incertitudine și frică ca condiție de cauzare a unor suferințe fizice și psihice, deoarece, recurentul, Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. este o societate comercială, care practică activitate de întreprinzător.

Totodată, activitatea de întreprinzător este legată de anumite riscuri profesionale, inclusiv și cel de retragere a licenței pentru un anumit gen de activitate pentru comiterea unor abateri legale.

La caz, sunt relații civile, legate de activitatea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. și nu pot fi invocate careva suferințe fizice și psihice din partea asociaților acesteia.

În asemenea cazuri, persoanele care se antrenează în anumite afaceri realizează posibilele riscuri și consecințele, care pot surveni și în dependență de situație, s-ar implica sau nu în anumite activități.

De asemenea, este lipsit de temei și argumentul recurentului Drobot Serghei, că el a simțit neîncrederea în capacitățile sale de businessman și întreprinzător, deoarece retragerea licenței a fost efectul încălcării prevederilor legale, iar capacitățile asociatului nu au nimic comun cu activitatea Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., fiecare dintre aceștia fiind subiecți distincți de drept civil și asociatul nu poartă careva răspundere pentru faptele celui alt.

Drepturile recurentului Drobot Serghei, ca asociat al Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. cu cota parte de 4,22% în capitalul social al întreprinderii nu au fost lezate prin retragerea licenței și acesta nu este privat de dreptul de a beneficia de drepturile sale de asociat.

Este cert faptul, că Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu este privată de posibilitatea de a activa în alte domenii și a obține profituri legale, având în vedere faptul că are dreptul și la alte genuri de activitate (vol. I f.d. 227).

În acest context este nefondat și argumentul recurentului Drobot Serghei, că prin retragerea licenței el este privat de posibilitatea de a obține venit, deoarece Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. nu este privată de posibilitatea să activeze în alte domenii.

Cu referire la dreptul lui Drobot Serghei de a primi valoarea unei părți a patrimoniului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. în caz de lichidare a acesteia, prima instanță corect a concluzionat, că acest drept civil al asociatului nu are nicio legătură cu faptul existenței licenței de a presta un anume gen de activitate.

Prin urmare, prima instanță corect a respins ca neîntemeiată și cerința recurentului Drobot Serghei privind repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei, cu titlu de compensații pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012.

Urmare celor expuse, corect s-au respins integral cerințele recurenților Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. și Drobot Serghei, având la bază cumulumul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate în conformitate cu art. 130 CPC RM, care de rând cu alte reglementări completează Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărîrea Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se resping recursurile declarate de Î.M. „Noile Idei Televizate” SRL, Drobot Serghei și avocatul Midrigan Pavel.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind declararea drept ilegal și anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643 eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, constatarea faptului că Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012 și retragerea licenței de emisie, a încălcat prevederile art. 10 din CEDO, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, constatarea faptului că Consiliul Coordonator al Audiovizualului prin adoptarea deciziei nr. 42 din 05.04.2012, a încălcat procedura de retragere a licenței ce vizează activitatea de întreprinzător, acordarea unei satisfacții echitabile pentru daunele morale cauzate prin afectarea reputației de business și a celei profesionale prin retragerea ilegală, arbitrară, nefondată și nejustificată a licenței de emisie, în limitele sumelor acordate în mod obișnuit de către CEDO reclamantilor într-o asemenea situație în mărime de 500000 lei,

și cererea asociatului Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L., Drobot Serghei împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind declararea drept ilegal și anularea art. 3 al deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012 cu privire la retragerea licenței de emisie A MMII nr. 014643 eliberată pentru activitatea în domeniul televiziunii Î.M. „Noile Idei Televizate” S.R.L. pentru postul de televiziune NIT, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea în beneficiul lui a sumei de 100000 lei, cu titlu de compensații pentru suferințele psihice și fizice cauzate prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 42 din 05.04.2012.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea

Iurie Șumcov